

۱- توصیف نمونه

۲- تسهیلات بهداشتی و رفاهی خانوار

۳- شاخص‌های اجتماعی و بهداشتی جمعیت

۴- شاخص‌های باروری و زایمان زنان

۵- شاخص‌های تنظیم خانواده و پیشگیری از بارداری

۶- شاخص‌های اجتماعی و بهداشتی کودکان

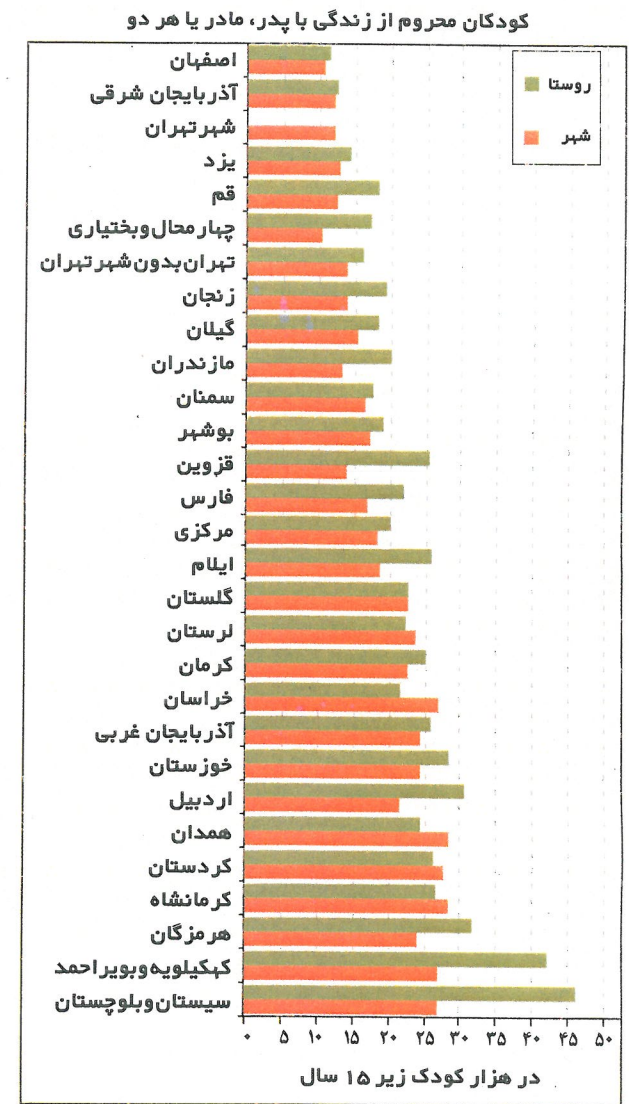
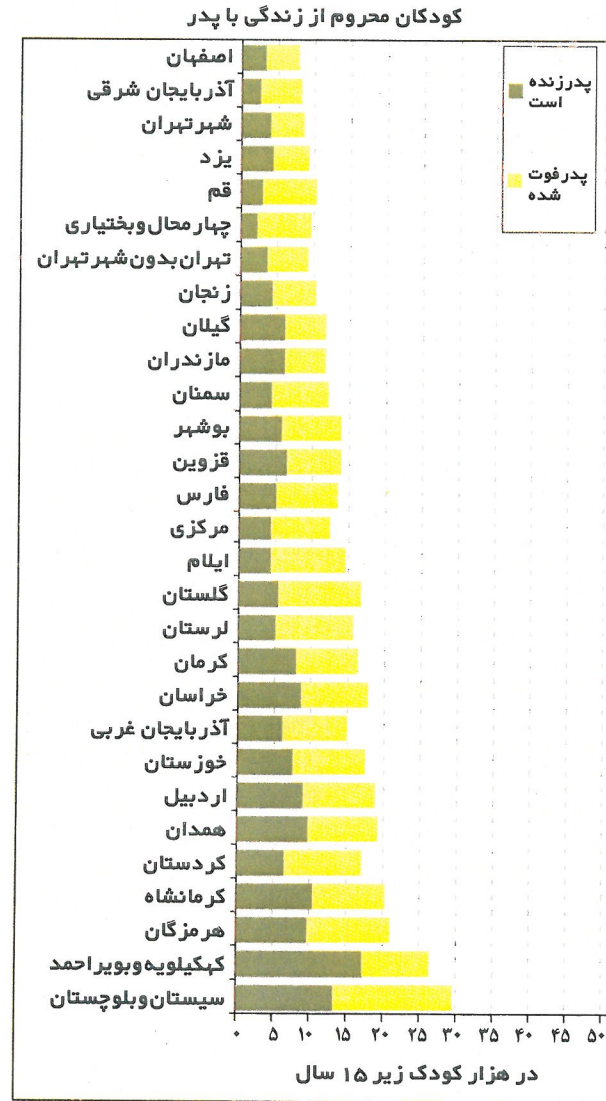
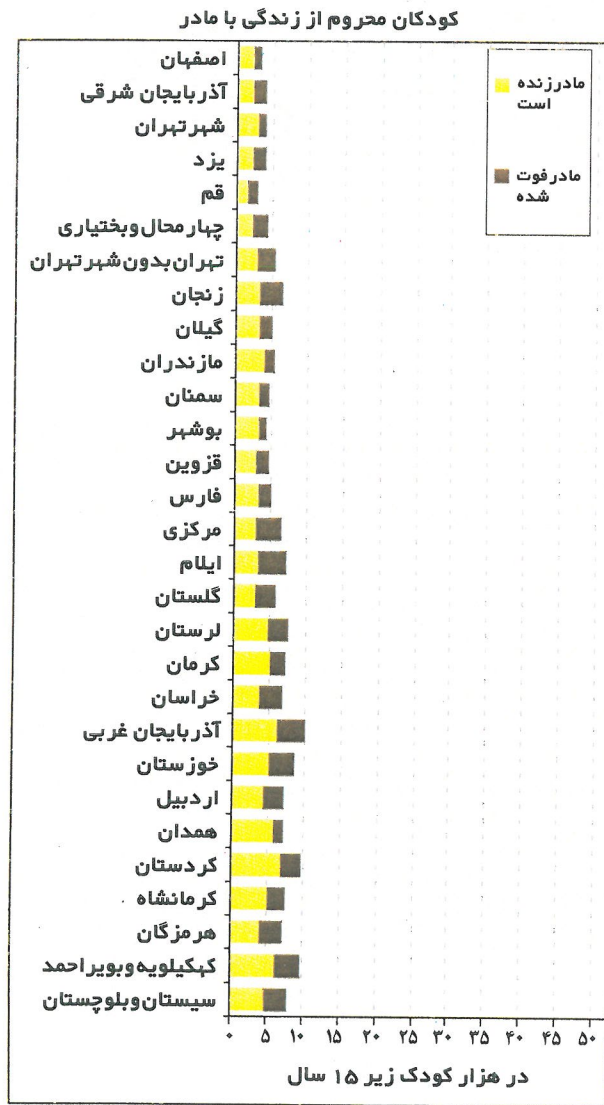
۷- تأثیرپذیری شاخص‌ها از یکدیگر

۸- کیفیت داده‌ها، مقایسه آن با ...

جدول ۱-۶) کودکان زیر ۱۵ سال محروم از زندگی با والدین بر حسب وضعیت حیات والدین به ازای هر ۱۰۰۰ کودک زیر ۱۵ سال

استان	کودکان محروم از زندگی با مادر بر حسب وضع حیات مادر									کودکان محروم از زندگی با پدر بر حسب وضع حیات پدر									
	مادر زنده ولی در خانواده حضور ندارد			مادر فوت شده است			جمع			مادر زنده ولی در خانواده حضور ندارد			پدر فوت شده است			جمع			
	کل	شهر	روستا	کل	شهر	روستا	کل	شهر	روستا	کل	شهر	روستا	کل	شهر	روستا	کل	شهر	روستا	
کل کشور	۵/۹	۵/۵	۶/۶	۷/۷	۶/۷	۹/۵	۱۳/۵	۱۲/۱	۱۶/۱	۳/۶	۳/۷	۳/۶	۲/۸	۱/۸	۲/۲	۲/۸	۲/۸	۳/۷	۲۰/۲
مرکزی	۴/۴	۴/۰	۴/۹	۸/۲	۸/۹	۷/۲	۱۲/۵	۱۲/۹	۱۲/۱	۲/۶	۲/۸	۳/۱	۲/۸	۲/۸	۳/۷	۴/۹	۲/۸	۳/۷	۲۰/۲
گیلان	۶/۲	۵/۷	۶/۸	۵/۶	۵/۴	۵/۸	۱۱/۹	۱۱/۱	۱۲/۶	۳/۱	۳/۲	۳/۰	۲/۹	۱/۰	۲/۰	۲/۹	۱/۰	۲/۰	۱۸/۵
مازندران	۶/۰	۴/۷	۷/۲	۵/۶	۴/۸	۶/۳	۱۱/۶	۹/۵	۱۳/۵	۳/۹	۲/۹	۴/۹	۱/۹	۰/۹	۱/۴	۱/۹	۰/۹	۱/۴	۲۰/۳
آذربایجان شرقی	۲/۳	۲/۸	۱/۵	۵/۹	۴/۹	۷/۶	۸/۲	۷/۷	۹/۱	۲/۷	۲/۳	۱/۵	۱/۷	۱/۸	۱/۸	۲/۰	۱/۷	۱/۸	۱۲/۷
آذربایجان غربی	۶/۱	۶/۶	۵/۴	۹/۰	۷/۹	۱۰/۵	۱۵/۱	۱۴/۵	۱۶/۰	۷/۱	۶/۱	۴/۸	۲/۸	۳/۸	۴/۸	۵/۲	۲/۸	۳/۸	۲۶/۰
کرمانشاه	۱۰/۳	۱۱/۱	۸/۷	۱۰/۱	۹/۴	۱۱/۴	۲۰/۳	۲۰/۵	۲۰/۰	۵/۳	۵/۰	۴/۶	۲/۶	۲/۴	۲/۴	۲/۰	۲/۶	۲/۴	۲۶/۶
خوزستان	۷/۴	۷/۰	۸/۱	۱۰/۰	۹/۱	۱۱/۷	۱۷/۴	۱۶/۱	۱۹/۸	۵/۵	۵/۱	۴/۳	۲/۸	۳/۴	۴/۴	۴/۴	۲/۸	۳/۴	۲۸/۶
فارس	۵/۱	۵/۵	۴/۶	۸/۶	۶/۳	۱۲/۰	۱۳/۷	۱۱/۸	۱۶/۶	۳/۱	۳/۴	۳/۸	۱/۷	۱/۹	۱/۸	۱/۷	۱/۹	۱/۸	۲۲/۰
کرمان	۷/۸	۷/۶	۸/۱	۸/۷	۷/۹	۹/۶	۱۶/۵	۱۵/۵	۱۷/۷	۵/۱	۵/۱	۵/۱	۲/۴	۲/۲	۲/۲	۲/۴	۲/۲	۲/۲	۲۵/۲
خراسان	۸/۶	۱۰/۳	۶/۴	۹/۱	۹/۴	۸/۶	۱۷/۷	۱۹/۸	۱۴/۹	۴/۵	۳/۶	۲/۴	۲/۶	۲/۶	۳/۳	۴/۲	۲/۶	۳/۳	۲۱/۵
اصفهان	۳/۲	۳/۷	۱/۹	۴/۷	۴/۱	۶/۵	۸/۰	۷/۸	۸/۵	۲/۱	۲/۰	۱/۹	۱/۰	۱/۰	۱/۲	۱/۲	۱/۰	۱/۰	۱۱/۶
سیستان و بلوچستان	۱۳/۰	۷/۵	۱۷/۷	۱۶/۵	۱۲/۹	۱۹/۵	۲۹/۵	۲۰/۴	۳۷/۲	۴/۲	۴/۸	۵/۳	۲/۳	۲/۳	۳/۰	۳/۶	۲/۳	۳/۰	۴۶/۱
کردستان	۶/۳	۷/۰	۵/۴	۱۱/۰	۱۰/۳	۱۱/۸	۱۷/۳	۱۷/۳	۱۷/۲	۶/۹	۶/۹	۵/۹	۲/۷	۲/۷	۳/۰	۳/۴	۲/۷	۳/۰	۲۶/۴
همدان	۹/۷	۸/۷	۱۰/۸	۹/۵	۹/۶	۹/۴	۱۹/۲	۱۸/۳	۲۰/۲	۵/۷	۵/۷	۳/۲	۱/۰	۲/۱	۱/۶	۳/۲	۲/۱	۱/۶	۲۴/۴
چهارمحال و بختیاری	۲/۲	۲/۳	۲/۰	۷/۶	۴/۹	۱۰/۱	۹/۸	۷/۲	۱۲/۱	۲/۲	۲/۳	۲/۳	۰/۹	۰/۹	۲/۰	۲/۹	۰/۹	۲/۰	۱۷/۳
لرستان	۴/۹	۵/۳	۴/۳	۱۰/۸	۹/۳	۱۲/۷	۱۵/۶	۱۴/۶	۱۷/۰	۶/۰	۴/۷	۳/۰	۲/۳	۳/۰	۲/۷	۲/۳	۳/۰	۲/۷	۲۲/۳
ایلام	۴/۳	۳/۷	۵/۱	۱۰/۵	۸/۹	۱۲/۵	۱۴/۷	۱۲/۵	۱۷/۶	۳/۴	۳/۴	۳/۹	۲/۴	۳/۲	۳/۷	۴/۴	۳/۲	۳/۷	۲۵/۹
کهگیلویه و بویراحمد	۱۷/۲	۱۰/۰	۲۲/۰	۹/۲	۸/۴	۹/۷	۲۶/۴	۱۸/۴	۳۱/۷	۶/۲	۶/۲	۶/۴	۲/۶	۲/۶	۳/۴	۴/۰	۲/۶	۳/۴	۴۲/۱
بوشهر	۵/۹	۶/۰	۵/۷	۷/۹	۶/۹	۹/۲	۱۳/۸	۱۲/۸	۱۵/۰	۳/۴	۳/۱	۲/۸	۰/۹	۱/۰	۱/۲	۱/۲	۰/۹	۱/۰	۱۸/۹
زنجان	۴/۱	۴/۰	۴/۲	۶/۱	۴/۷	۷/۵	۱۰/۲	۸/۷	۱۱/۷	۳/۴	۳/۴	۴/۵	۳/۱	۳/۱	۳/۳	۳/۳	۳/۱	۳/۲	۱۹/۵
سمنان	۴/۵	۴/۳	۴/۹	۷/۸	۷/۶	۸/۲	۱۲/۲	۱۱/۹	۱۳/۱	۳/۲	۳/۲	۲/۳	۱/۲	۱/۵	۲/۳	۲/۳	۱/۲	۱/۵	۱۷/۸
یزد	۴/۳	۴/۳	۴/۲	۵/۱	۴/۳	۷/۳	۹/۴	۸/۷	۱۱/۴	۲/۲	۲/۰	۱/۴	۲/۰	۱/۹	۱/۶	۱/۶	۲/۰	۱/۹	۱۴/۴
هرمزگان	۹/۶	۵/۵	۱۲/۷	۱۱/۵	۱۲/۲	۱۱/۱	۲۱/۱	۱۷/۷	۲۳/۷	۴/۰	۴/۰	۴/۸	۳/۱	۳/۴	۳/۳	۳/۱	۳/۴	۳/۳	۳۱/۶
تهران بدون شهر تهران	۳/۷	۳/۶	۳/۹	۵/۶	۴/۶	۷/۱	۹/۳	۸/۲	۱۱/۰	۲/۷	۳/۰	۳/۵	۲/۷	۲/۴	۳/۵	۲/۷	۲/۴	۳/۵	۱۶/۱
اردبیل	۹/۰	۶/۸	۱۱/۳	۱۰/۰	۷/۵	۱۲/۵	۱۸/۹	۱۴/۳	۲۳/۸	۴/۴	۴/۴	۳/۸	۲/۳	۲/۷	۳/۸	۳/۸	۲/۷	۲/۷	۳۰/۷
قم	۲/۹	۲/۷	۵/۳	۷/۴	۷/۴	۷/۵	۱۰/۴	۱۰/۱	۱۲/۹	۱/۳	۱/۵	۳/۰	۱/۳	۱/۴	۳/۰	۲/۵	۱/۳	۱/۴	۱۸/۴
قزوین	۶/۵	۴/۰	۹/۹	۷/۴	۶/۰	۹/۳	۱۳/۸	۱۰/۰	۱۹/۲	۲/۱	۳/۰	۴/۲	۱/۸	۱/۹	۴/۲	۲/۰	۱/۸	۱/۹	۲۵/۴
گلستان	۵/۵	۶/۲	۴/۹	۱۱/۲	۱۱/۰	۱۱/۲	۱۶/۶	۱۷/۳	۱۶/۱	۳/۰	۲/۸	۲/۶	۲/۲	۳/۱	۳/۸	۳/۸	۲/۲	۳/۱	۲۲/۶
شهر تهران	۳/۸	۳/۸	۴/۸	۴/۸	۴/۸	۴/۸	۸/۶	۸/۶	۳/۰	۳/۰	۳/۰	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۳/۸	۳/۸	۰/۸	۰/۸	۱۲/۴

نمودار ۱-۶) کودکان زیر ۱۵ سال محروم از زندگی با والدین، به ازای هر ۱۰۰۰ کودک، برحسب منطقه سکونت و وضع حیات والدین

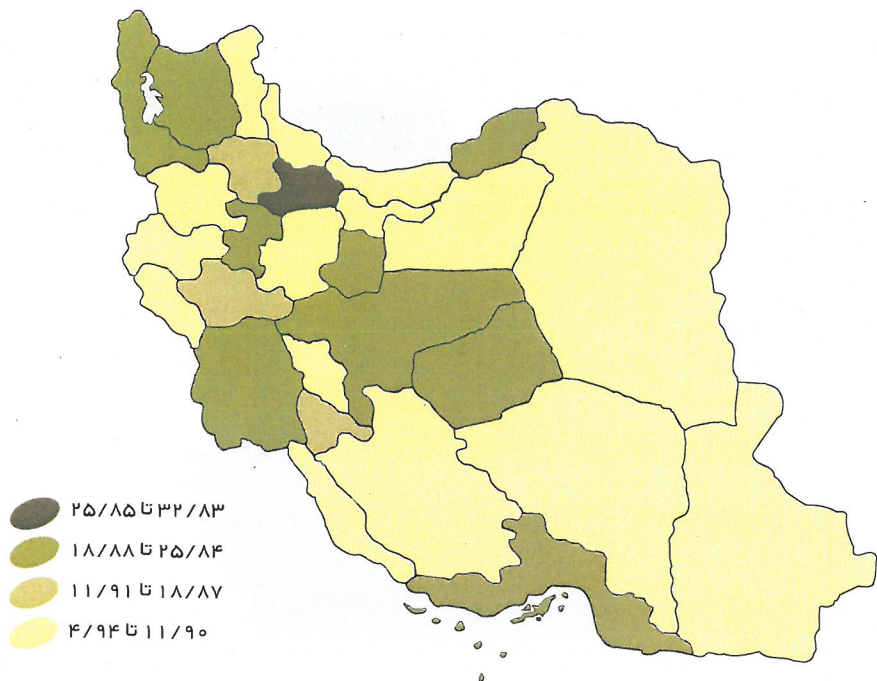

چالش‌ها

حدود ۳ تا ۴ درصد کودکان سیستانی و بلوچستانی و کهگیلویه و بویراحمدی از نعمت زندگی با خانواده کامل محروم‌اند - این یک چالش اساسی است.

کودکان ۱۰-۱۴ ساله			کودکان ۱۴-۵ ساله							درصد کودکانی که در کسب و کار خانوار مشارکت فعال دارند		درصد کودکانی که بیش از ۴ ساعت در کارهای منزل کمک می‌کنند		درصد کودکانی که برای فردی غیر از اعضای خانوار کمک می‌کنند				استان
روستا	شهر	کل	دختر		پسر		پسر و دختر			روستا	شهر	روستا	شهر	کار بدون دستمزد		کار با دستمزد		
			روستا	شهر	روستا	شهر	روستا	شهر	کل					روستا	شهر	روستا	شهر	
۳۹/۵	۱۱/۸	۱۸/۱	۱۸/۴	۸/۱	۲۴/۵	۱۱/۱	۲۱/۵	۹/۶	۱۳/۹	۱۴/۵	۲/۶	۲/۹	۱/۱	۵/۲	۵/۳	۱/۹	۱/۳	کل کشور
۳۳/۶	۹/۳	۱۹/۶	۱۸/۲	۶/۴	۳۱/۲	۹/۲	۲۴/۸	۷/۹	۱۵/۰	۱۸/۲	۲/۳	۳/۸	۰/۹	۴/۸	۴/۵	۰/۹	۰/۶	مرکزی
۲۱/۹	۸/۸	۱۵/۶	۱۴/۷	۵/۸	۱۹/۶	۷/۳	۱۷/۲	۶/۶	۱۲/۰	۱۰/۶	۱/۹	۱/۹	۰/۹	۵/۵	۲/۹	۲/۱	۱/۲	گیلان
۱۶/۴	۹/۷	۱۳/۲	۸/۰	۶/۱	۱۸/۰	۹/۰	۱۳/۰	۷/۶	۱۰/۴	۷/۵	۲/۳	۰/۹	۰/۸	۳/۶	۴/۵	۲/۰	۰/۷	مازندران
۴۲/۹	۱۲/۷	۲۳/۶	۲۳/۹	۷/۴	۳۶/۸	۱۰/۴	۳۰/۵	۸/۹	۱۶/۶	۲۵/۷	۵/۱	۴/۷	۱/۵	۱/۸	۱/۹	۰/۹	۱/۱	آذربایجان شرقی
۴۵/۶	۱۴/۷	۲۷/۸	۲۹/۵	۹/۸	۳۰/۱	۱۱/۹	۲۹/۸	۱۰/۸	۱۸/۹	۲۲/۵	۶/۰	۵/۳	۱/۷	۲/۲	۲/۲	۳/۷	۱/۹	آذربایجان غربی
۳۶/۴	۹/۱	۱۸/۶	۲۳/۰	۵/۸	۲۶/۸	۷/۶	۲۵/۰	۶/۸	۱۳/۱	۲۰/۴	۱/۲	۴/۳	۱/۱	۳/۱	۳/۸	۰/۹	۱/۰	کرمانشاه
۲۹/۹	۱۶/۷	۲۱/۱	۲۱/۵	۱۲/۶	۲۲/۵	۱۵/۳	۲۲/۱	۱۳/۹	۱۶/۶	۱۰/۲	۱/۹	۳/۴	۲/۱	۱۰/۲	۹/۸	۱/۴	۰/۹	خوزستان
۱۷/۰	۴/۹	۹/۸	۹/۵	۲/۳	۱۵/۲	۴/۸	۱۲/۵	۳/۶	۷/۱	۹/۰	۱/۰	۱/۵	۰/۷	۲/۵	۱/۴	۱/۲	۰/۶	فارس
۲۲/۳	۹/۰	۱۵/۱	۱۱/۳	۵/۹	۲۰/۱	۷/۲	۱۵/۸	۶/۶	۱۰/۸	۱۱/۲	۲/۶	۱/۶	۱/۱	۲/۹	۲/۰	۱/۴	۱/۶	کرمان
۳۹/۷	۱۱/۹	۲۳/۷	۲۳/۸	۸/۱	۳۲/۲	۱۱/۵	۲۸/۰	۹/۹	۱۷/۶	۲۰/۴	۳/۲	۲/۹	۰/۸	۵/۴	۵/۶	۲/۹	۱/۴	خراسان
۲۲/۱	۱۲/۰	۱۴/۵	۱۳/۴	۸/۶	۲۱/۳	۱۱/۱	۱۷/۳	۹/۹	۱۱/۷	۱۱/۷	۲/۸	۱/۳	۱/۰	۳/۳	۵/۹	۲/۹	۱/۴	اصفهان
۱۱/۲	۱۰/۰	۱۰/۷	۶/۶	۵/۳	۹/۳	۷/۶	۸/۰	۶/۵	۷/۳	۵/۴	۲/۳	۱/۵	۲/۰	۱/۰	۱/۴	۰/۶	۱/۳	سیستان و بلوچستان
۴۳/۲	۱۰/۹	۲۵/۳	۲۹/۵	۷/۳	۲۶/۰	۷/۷	۲۷/۷	۷/۵	۱۶/۵	۱۹/۷	۳/۱	۸/۱	۱/۷	۲/۵	۲/۳	۱/۳	۱/۱	کردستان
۳۹/۲	۱۵/۶	۲۷/۱	۲۶/۲	۱۰/۱	۳۲/۰	۱۶/۴	۲۹/۱	۱۳/۳	۲۱/۰	۱۸/۵	۲/۹	۴/۹	۲/۰	۱۰/۰	۸/۲	۱/۱	۱/۴	همدان
۲۰/۹	۱۰/۹	۱۶/۲	۱۳/۷	۷/۳	۱۶/۰	۱۱/۹	۱۴/۹	۹/۶	۱۲/۴	۸/۱	۲/۹	۲/۰	۰/۶	۵/۴	۵/۷	۱/۰	۱/۰	چهارمحال و بختیاری
۴۱/۹	۲۰/۱	۲۹/۵	۳۱/۶	۱۸/۶	۳۶/۱	۲۰/۰	۳۴/۰	۱۹/۳	۲۵/۶	۱۹/۰	۲/۳	۳/۵	۱/۵	۱۸/۰	۱۴/۵	۲/۰	۲/۳	لرستان
۲۰/۴	۸/۳	۱۳/۶	۱۳/۷	۶/۵	۱۷/۴	۷/۷	۱۵/۶	۷/۱	۱۰/۹	۱۱/۵	۱/۹	۱/۳	۰/۲	۴/۹	۵/۱	۰/۴	۰/۲	ایلام
۴۰/۰	۲۰/۸	۳۲/۴	۳۱/۷	۱۵/۷	۲۸/۹	۱۹/۳	۳۰/۳	۱۷/۶	۲۵/۲	۱۹/۹	۴/۲	۲/۸	۰/۸	۱۲/۷	۱۲/۷	۱/۵	۱/۵	کهگیلویه و بویراحمد
۱۸/۵	۱۱/۴	۱۴/۵	۱۴/۱	۹/۲	۱۲/۸	۹/۹	۱۳/۴	۹/۵	۱۱/۲	۷/۰	۱/۸	۲/۱	۱/۷	۴/۸	۵/۷	۱/۰	۱/۰	بوشهر
۵۴/۱	۲۱/۲	۳۷/۴	۳۵/۸	۱۷/۳	۴۵/۶	۱۹/۴	۴۰/۶	۱۸/۴	۲۹/۴	۲۹/۸	۶/۲	۴/۷	۲/۰	۱۱/۲	۹/۷	۳/۸	۲/۷	زنجان
۲۲/۷	۹/۸	۱۳/۸	۱۱/۰	۶/۷	۲۰/۳	۹/۴	۱۵/۸	۸/۱	۱۰/۵	۱۰/۸	۲/۳	۱/۷	۱/۳	۲/۴	۴/۰	۲/۴	۱/۰	سمنان
۲۱/۴	۱۲/۱	۱۴/۵	۹/۵	۵/۶	۲۱/۴	۱۲/۱	۱۵/۷	۸/۹	۱۰/۶	۱۲/۷	۳/۷	۰/۹	۰/۷	۲/۶	۴/۰	۰/۷	۱/۰	یزد
۲۱/۲	۱۶/۷	۱۹/۲	۱۴/۸	۱۴/۱	۱۶/۳	۱۶/۲	۱۵/۶	۱۵/۲	۱۵/۴	۷/۵	۰/۹	۲/۸	۱/۲	۶/۵	۱۲/۵	۰/۹	۱/۱	هرمزگان
۱۱/۸	۹/۲	۱۰/۳	۷/۵	۵/۶	۱۰/۵	۸/۷	۹/۱	۷/۲	۸/۰	۳/۳	۱/۷	۱/۵	۱/۳	۳/۳	۳/۵	۱/۵	۱/۱	تهران بدون شهر تهران
۳۷/۸	۹/۹	۲۳/۵	۲۲/۰	۶/۶	۳۲/۸	۷/۳	۲۷/۵	۷/۰	۱۷/۰	۲۳/۷	۳/۳	۴/۱	۱/۶	۱/۵	۲/۰	۰/۸	۰/۹	اردبیل
۲۹/۱	۱۳/۲	۱۴/۷	۱۸/۲	۸/۷	۲۵/۷	۱۰/۳	۲۲/۰	۹/۵	۱۰/۷	۱۱/۷	۳/۱	۴/۱	۰/۸	۷/۵	۴/۶	۲/۴	۱/۷	قم
۴۷/۴	۳۲/۸	۳۸/۹	۳۱/۷	۲۴/۶	۴۴/۸	۳۴/۱	۳۸/۵	۲۹/۴	۳۳/۲	۲۰/۳	۵/۵	۳/۱	۱/۲	۱۶/۸	۱۹/۱	۶/۸	۵/۸	قزوین
۳۴/۶	۱۵/۸	۲۶/۲	۲۲/۲	۱۱/۹	۲۷/۲	۱۳/۷	۲۴/۷	۱۲/۸	۱۹/۴	۱۴/۹	۳/۳	۳/۹	۲/۳	۷/۷	۷/۲	۳/۱	۱/۴	گلستان
	۱۰/۵	۱۰/۵		۷/۳		۱۱/۲		۹/۲	۹/۲		۱/۵		۰/۷		۶/۱		۱/۳	شهر تهران

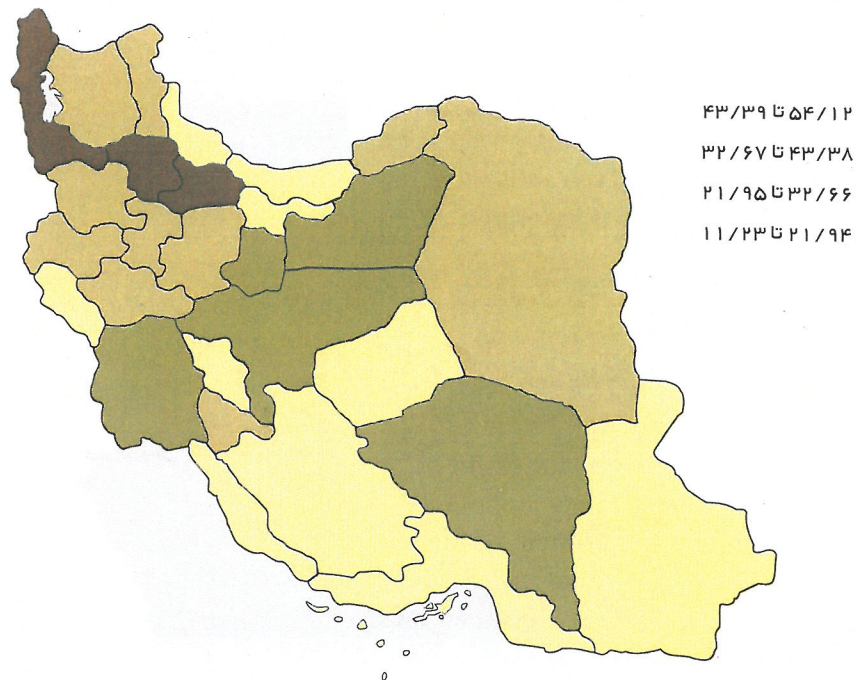
نقشه ۱-۶) درصد کودکان ۱۴-۱۰ ساله شهری که کار می‌کنند

چالش‌ها

- ◀ حدود ۲۵۰ هزار نفر از هفده میلیون کودک ۵ تا ۱۴ ساله به کار توأم با دریافت مزد، اشتغال دارند:
- ❖ تعداد زیادی از این عده کودکان ۱۰ تا ۱۴ ساله‌اند
- ❖ تعداد کودکان شاغل در مناطق روستایی بیشتر از شهر است
- ❖ مشارکت کودکان روستایی در کسب و کار خانواده پنج برابر بیشتر از کودکان شهری است.

نقشه ۲-۶) درصد کودکان ۱۴-۱۰ ساله روستایی که کار می‌کنند

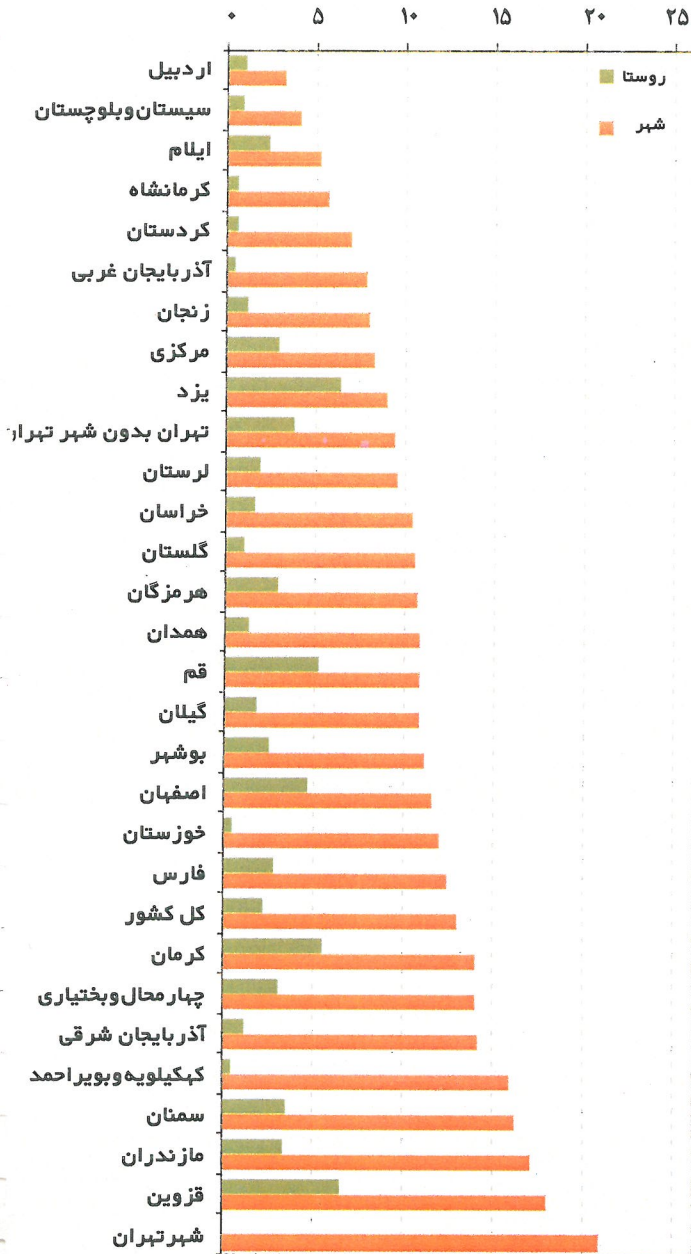

بطور سنتی تعریف کار کودکان عبارت است از: اشتغال کودکان ۵ تا ۱۴ ساله در هفته قبل از مطالعه برای افرادی غیر از خانوار در ازای دستمزد نقدی یا جنسی. در سال‌های اخیر برخی از سازمان‌های بین‌المللی به این تعریف؛ مشارکت کودک در کسب و کار خانوار و مشارکت وی در امور منزل، بیش از چهار ساعت در روز، را نیز افزوده‌اند. این نقشه‌ها بر اساس تعریف اخیر طراحی شده است.

جدول ۳-۶) درصد کودکان ۳ تا ۴ سال که آموزش پیش‌دبستانی دیده‌اند به تفکیک منطقه و سن کودک

استان	پسر		دختر		پسر و دختر		
	شهر	روستا	شهر	روستا	کل	ساله ۳ (۲۷-۳۶ ماه)	ساله ۴ (۵۹-۴۸ ماه)
کل کشور	۱۳/۱	۲/۲	۱۳/۹	۲/۳	۹/۲	۷/۰	۱۱/۲
مرکزی	۸/۵	۲/۹	۷/۸	۲/۸	۵/۹	۲/۹	۹/۲
گیلان	۱۱/۹	۳/۴	۹/۷	۰/۰	۶/۲	۲/۸	۹/۴
مازندران	۱۶/۳	۳/۴	۱۷/۶	۳/۳	۹/۸	۱۰/۱	۹/۷
آذربایجان شرقی	۱۴/۴	۱/۵	۱۴/۰	۰/۶	۹/۵	۵/۷	۱۳/۶
آذربایجان غربی	۶/۰	۰/۴	۹/۵	۰/۵	۴/۷	۳/۶	۵/۸
کرمانشاه	۶/۴	۱/۲	۴/۸	۰/۰	۳/۹	۳/۰	۴/۹
خوزستان	۹/۷	۰/۳	۱۴/۱	۰/۷	۸/۲	۵/۶	۱۰/۸
فارس	۱۲/۱	۱/۸	۱۲/۷	۳/۸	۸/۵	۸/۲	۸/۸
کرمان	۱۶/۶	۳/۵	۱۱/۵	۷/۸	۱۰/۱	۷/۱	۱۳/۲
خراسان	۱۱/۹	۲/۰	۹/۰	۱/۱	۶/۶	۳/۱	۱۰/۱
اصفهان	۱۱/۷	۳/۵	۱۱/۵	۵/۹	۹/۹	۷/۹	۱۱/۸
سیستان و بلوچستان	۴/۶	۰/۹	۳/۶	۰/۹	۲/۴	۱/۷	۳/۲
کردستان	۶/۳	۰/۵	۷/۵	۰/۵	۴/۱	۳/۵	۴/۶
همدان	۱۰/۴	۰/۶	۱۱/۱	۱/۹	۶/۱	۳/۵	۸/۳
چهارمحال و بختیاری	۱۴/۹	۳/۳	۱۳/۲	۲/۸	۸/۲	۴/۴	۱۲/۳
لرستان	۶/۳	۲/۲	۱۲/۲	۱/۵	۶/۲	۵/۰	۷/۶
ایلام	۵/۷	۱/۵	۴/۸	۳/۰	۳/۹	۱/۳	۶/۴
کهگیلویه و بویراحمد	۱۵/۸	۰/۵	۱۵/۸	۰/۴	۶/۶	۴/۷	۸/۳
بوشهر	۱۰/۱	۱/۵	۱۲/۲	۳/۲	۷/۳	۳/۹	۱۰/۴
زنجان	۷/۶	۰/۹	۸/۳	۱/۵	۴/۶	۴/۳	۴/۹
سمنان	۱۲/۸	۴/۲	۱۹/۷	۲/۹	۱۲/۳	۷/۱	۱۹/۲
یزد	۶/۸	۹/۶	۱۱/۵	۳/۴	۸/۴	۶/۹	۱۰/۰
هرمزگان	۹/۲	۲/۳	۱۲/۳	۳/۴	۶/۲	۴/۴	۸/۰
تهران بدون شهر تهران	۱۱/۰	۳/۸	۸/۱	۳/۶	۷/۲	۳/۴	۱۰/۴
اردبیل	۲/۹	۰/۵	۳/۴	۱/۶	۲/۱	۱/۸	۲/۴
قم	۱۲/۱	۵/۳	۹/۳	۵/۱	۱۰/۲	۵/۵	۱۵/۴
قزوین	۱۶/۱	۵/۶	۱۹/۴	۷/۴	۱۳/۲	۱۰/۰	۱۶/۵
گلستان	۹/۵	۲/۰	۱۱/۹	۰/۰	۵/۳	۵/۰	۵/۵
شهر تهران	۲۱/۳	۲۰/۲	۲۰/۲	۲۰/۲	۲۰/۲	۱۹/۶	۲۱/۹

نمودار ۲-۶) درصد کودکان ۳ تا ۴ سال که آموزش پیش‌دبستانی دیده‌اند

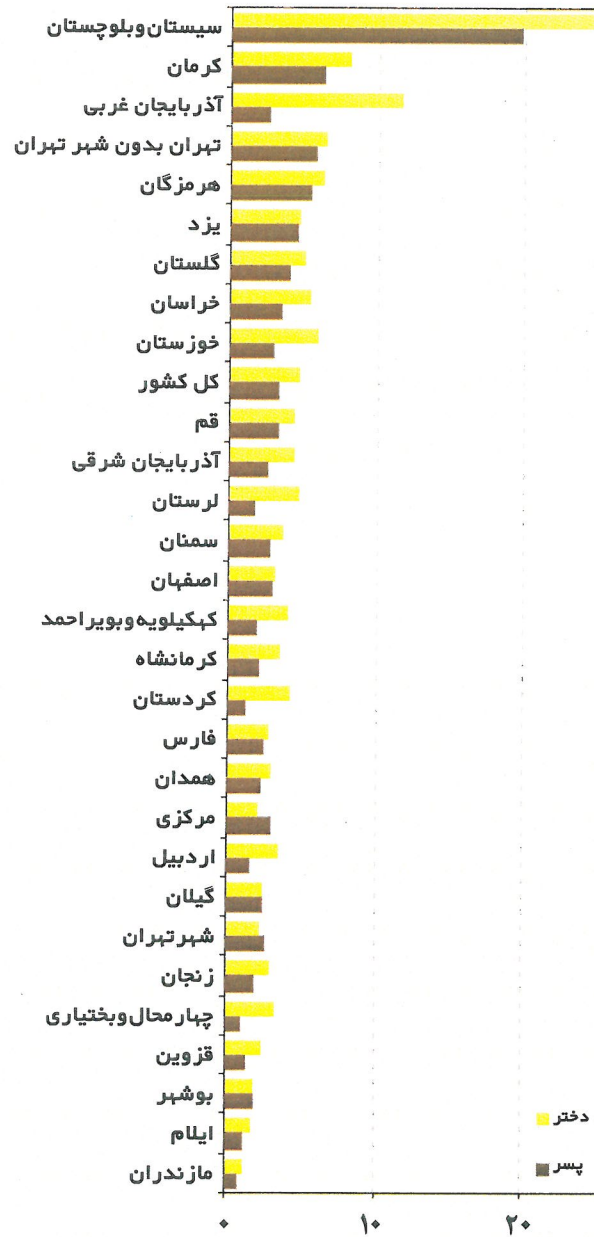

جدول ۴-۶) درصد کودکان ۱۰-۶ ساله بیسواد (هرگز در مدرسه ثبت نام نکرده اند)

استان	پسر		دختر		پسر و دختر		
	شهر	روستا	شهر	روستا	کل	شهر	روستا
کل کشور	۲/۹	۴/۲	۳/۵	۷/۰	۴/۰	۳/۴	۴/۷
مرکزی	۱/۷	۴/۷	۲/۴	۲/۰	۲/۶	۳/۰	۲/۲
گیلان	۱/۸	۳/۲	۱/۱	۳/۸	۲/۵	۲/۵	۲/۵
مازندران	۱/۵	۰/۲	۰/۸	۱/۷	۱/۱	۰/۸	۱/۳
آذربایجان شرقی	۲/۸	۲/۶	۲/۷	۷/۳	۳/۵	۲/۷	۴/۴
آذربایجان غربی	۱/۸	۴/۰	۷/۷	۱۶/۹	۷/۱	۲/۷	۱۱/۶
کرمانشاه	۲/۱	۲/۳	۱/۹	۶/۴	۲/۸	۲/۲	۳/۵
خوزستان	۱/۸	۵/۶	۲/۰	۱۳/۹	۴/۴	۳/۱	۶/۰
فارس	۲/۴	۲/۷	۳/۱	۲/۳	۲/۶	۲/۵	۲/۸
کرمان	۶/۰	۶/۷	۸/۷	۷/۶	۷/۲	۶/۳	۸/۲
خراسان	۲/۹	۴/۳	۴/۶	۶/۷	۴/۵	۳/۵	۵/۵
اصفهان	۲/۷	۳/۹	۲/۹	۴/۰	۳/۱	۳/۰	۳/۲
سیستان و بلوچستان	۲۰/۵	۱۹/۱	۲۳/۶	۲۶/۸	۲۲/۴	۱۹/۷	۲۵/۳
کردستان	۰/۹	۱/۶	۱/۹	۷/۴	۲/۷	۱/۲	۴/۳
همدان	۱/۸	۲/۷	۲/۸	۳/۴	۲/۶	۲/۲	۳/۱
چهارمحال و بختیاری	۰/۴	۱/۷	۱/۲	۵/۳	۲/۲	۱/۱	۳/۴
لرستان	۰/۶	۳/۳	۳/۵	۶/۶	۳/۳	۱/۸	۴/۸
ایلام	۰/۷	۱/۸	۰/۹	۳/۱	۱/۵	۱/۲	۱/۸
کهگیلویه و بویراحمد	۱/۲	۲/۵	۰/۶	۶/۴	۳/۰	۲/۰	۴/۱
بوشهر	۲/۱	۱/۶	۲/۰	۲/۱	۱/۹	۱/۹	۲/۰
زنجان	۱/۴	۲/۶	۱/۱	۴/۸	۲/۴	۲/۰	۲/۹
سمنان	۱/۵	۵/۷	۲/۴	۶/۵	۳/۲	۲/۸	۳/۷
یزد	۵/۳	۲/۷	۵/۴	۲/۷	۴/۷	۴/۶	۴/۷
هرمزگان	۵/۰	۵/۷	۴/۴	۸/۰	۵/۹	۵/۴	۶/۴
تهران بدون شهر تهران	۵/۳	۶/۸	۵/۱	۸/۷	۶/۲	۵/۹	۶/۵
اردبیل	۰/۹	۲/۲	۱/۹	۵/۳	۲/۵	۱/۵	۳/۵
قم	۲/۶	۱۰/۱	۳/۸	۱۰/۳	۳/۸	۳/۳	۴/۴
قزوین	۱/۳	۱/۷	۲/۲	۳/۱	۲/۰	۱/۵	۲/۶
گلستان	۲/۷	۵/۲	۳/۵	۶/۳	۴/۵	۴/۱	۵/۰
شهر تهران	۲/۷	۲/۷	۲/۲	۲/۲	۲/۵	۲/۷	۲/۲

نمودار ۳-۶) درصد کودکان ۱۰-۶ ساله بیسواد به

تفکیک جنس

- بیش از ۲۰٪ دختران و پسران ۶ تا ده ساله سیستانی و بلوچستانی به مدرسه راه نیافته‌اند.
- دختران آذربایجان غربی بطور معناداری کمتر از پسران به مدرسه راه می‌یابند
- کمتر از ۱۰٪ کودکان ۳ تا ۵ ساله آموزش پیش دبستانی می‌بینند و این رقم ناچیز در مناطق روستایی تقریباً به صفر (۰٪) می‌رسد
- از میان برداشتن عوامل این مشکلات نیازمند برنامه‌ریزی منسجم در دستگاه‌های ذیربط و تغییر باورهای عمومی مردم است.

جدول ۵-۶ توزیع کودکان زیر ۵ سال بر حسب ابتلا به بیماری‌های اسهالی بر اساس ابتلا در دو هفته گذشته

نقشه ۳-۶ درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال طی دو هفته

گذشته در مناطق شهری

چالش‌ها

آموزش‌های عمومی و تخصصی طی دهه ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۰ سبب تغییر رفتار مادران در مراقبت از کودکان مبتلا به اسهال شده است، جدول ۷-۶ رفتار مناسب مادران را نشان می‌دهد. این تغییر رفتار یکی از عوامل کاهش مرگ ناشی از اسهال بوده است. اما میزان بروز و شیوع اسهال طی سالهای اخیر کاهش ناچیز را داشته است. پس:

- هنوز آموزش‌های عمومی باید ادامه یابد
- برنامه آموزش پزشکان برای مقابله صحیح با اسهال باید ادامه یابد
- برای کاستن از میزان بروز اسهال باید اقدامات لازم صورت گیرد

نقشه ۴-۶ درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال طی دو هفته

گذشته در مناطق روستایی

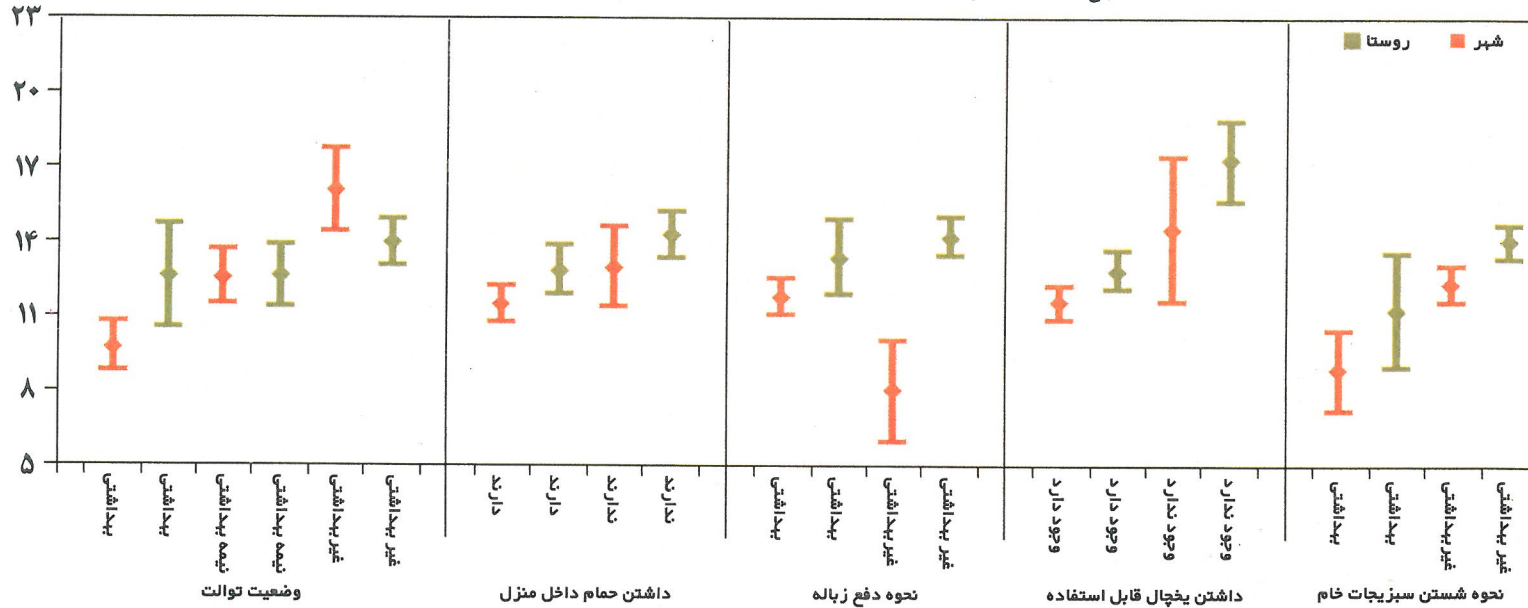
استان	درصد کودکان مبتلا به حداقل یک بیماری طی دو هفته قبل		کودکان مبتلا به اسهال			
	شهر	روستا	شهر		روستا	
			درصد ابتلا / میزان و فاصله اطمینان	نسبت از کل کودکان بیمار	درصد ابتلا / میزان و فاصله اطمینان	نسبت از کل کودکان بیمار
کل کشور	۴۱/۶	۴۱/۶	۰/۷ ± ۱۱/۸	۲۸/۶	۰/۷ ± ۱۳/۷	۳۳/۵
مرکزی	۴۵/۸	۴۵/۲	۳/۶ ± ۹/۶	۲۱/۰	۴/۳ ± ۱۴/۰	۳۰/۹
گیلان	۴۸/۶	۵۱/۱	۴/۳ ± ۱۲/۹	۲۶/۶	۴/۴ ± ۱۳/۲	۲۵/۹
مازندران	۴۵/۱	۴۵/۶	۳/۲ ± ۶/۹	۱۵/۳	۳/۸ ± ۹/۸	۲۱/۶
آذربایجان شرقی	۳۴/۹	۳۳/۳	۳/۸ ± ۹/۸	۲۸/۲	۳/۴ ± ۱۲/۱	۳۶/۴
آذربایجان غربی	۴۴/۸	۳۹/۰	۴/۲ ± ۱۶/۶	۳۷/۲	۳/۷ ± ۱۷/۷	۴۵/۳
کرمانشاه	۴۵/۴	۴۴/۴	۴/۲ ± ۱۳/۹	۳۰/۷	۳/۹ ± ۱۵/۶	۳۵/۱
خوزستان	۴۲/۹	۳۸/۰	۳/۲ ± ۱۱/۳	۲۶/۳	۲/۶ ± ۱۱/۸	۳۱/۱
فارس	۴۳/۳	۴۲/۴	۳/۹ ± ۱۰/۷	۲۴/۸	۳/۴ ± ۱۱/۱	۲۶/۱
کرمان	۳۴/۲	۳۶/۵	۳/۶ ± ۱۲/۷	۳۷/۰	۳/۵ ± ۱۳/۰	۳۵/۶
خراسان	۳۸/۲	۴۲/۸	۳/۹ ± ۱۳/۶	۳۵/۶	۳/۹ ± ۱۷/۵	۴۰/۸
اصفهان	۴۳/۷	۴۶/۹	۳/۸ ± ۱۰/۴	۲۳/۹	۴/۰ ± ۱۲/۲	۲۶/۰
سیستان و بلوچستان	۲۸/۰	۳۰/۱	۲/۶ ± ۱۲/۲	۴۳/۵	۳/۰ ± ۱۸/۴	۶۱/۰
کردستان	۴۷/۰	۳۵/۰	۴/۲ ± ۱۶/۰	۳۴/۱	۳/۳ ± ۱۱/۱	۳۱/۶
همدان	۳۹/۲	۴۲/۷	۴/۲ ± ۱۳/۳	۳۳/۸	۳/۹ ± ۱۴/۵	۳۳/۸
چهارمحال و بختیاری	۳۹/۲	۴۱/۸	۳/۶ ± ۱۱/۳	۲۸/۷	۳/۱ ± ۱۱/۱	۲۶/۶
لرستان	۴۵/۷	۴۳/۱	۳/۹ ± ۱۴/۶	۳۲/۰	۳/۶ ± ۱۵/۰	۳۴/۸
ایلام	۳۸/۴	۳۲/۴	۳/۴ ± ۱۰/۷	۲۷/۹	۳/۰ ± ۹/۷	۳۰/۰
کهگیلویه و بویراحمد	۵۰/۴	۴۵/۹	۳/۲ ± ۱۰/۸	۲۱/۵	۳/۴ ± ۱۵/۲	۳۳/۰
بوشهر	۴۰/۶	۴۰/۳	۳/۰ ± ۹/۱	۲۲/۴	۲/۹ ± ۹/۳	۲۳/۲
زنجان	۳۵/۴	۳۹/۰	۳/۷ ± ۱۱/۳	۳۱/۹	۳/۳ ± ۱۱/۶	۲۹/۷
سمنان	۳۲/۲	۳۶/۹	۳/۲ ± ۷/۳	۲۲/۷	۳/۸ ± ۱۰/۱	۲۷/۴
یزد	۳۴/۷	۳۸/۶	۳/۲ ± ۸/۱	۲۳/۳	۳/۸ ± ۸/۵	۲۲/۱
هرمزگان	۳۲/۳	۳۶/۲	۲/۷ ± ۷/۵	۲۴/۶	۲/۹ ± ۱۲/۹	۳۵/۷
تهران بدون شهر تهران	۳۵/۵	۴۴/۰	۳/۳ ± ۹/۵	۲۶/۷	۳/۸ ± ۱۴/۳	۳۲/۶
اردبیل	۳۸/۵	۳۹/۲	۳/۵ ± ۱۱/۵	۲۹/۹	۳/۷ ± ۱۴/۷	۳۷/۴
قم	۴۰/۵	۳۸/۱	۳/۵ ± ۱۲/۹	۳۱/۷	۳/۸ ± ۱۱/۶	۳۰/۵
قزوین	۴۸/۸	۴۶/۷	۴/۰ ± ۱۳/۰	۲۶/۶	۴/۶ ± ۱۷/۸	۳۸/۱
گلستان	۴۷/۹	۴۳/۲	۳/۶ ± ۱۱/۸	۲۴/۶	۳/۴ ± ۱۳/۸	۳۱/۸
شهر تهران	۴۴/۶		۴/۶ ± ۱۲/۸	۲۸/۸		

چالش‌ها

- بین فراوانی نسبی ابتلا به اسهال در شهر (۱۲٪) و روستا (۱۴٪) اختلاف معنادار است
- بر شیوع اسهال در بین کودکان شهری عواملی چون
 - ❖ نحوه شستن سبزی خام در خانوار
 - ❖ نحوه دفع زباله خانوار
 - ❖ استفاده خانوار از توالت بهداشتی
 تأثیر معنادار دارد
- در صورتیکه بر شیوع اسهال در مناطق روستایی عواملی چون
 - ❖ وجود یخچال در خانوار موثر است

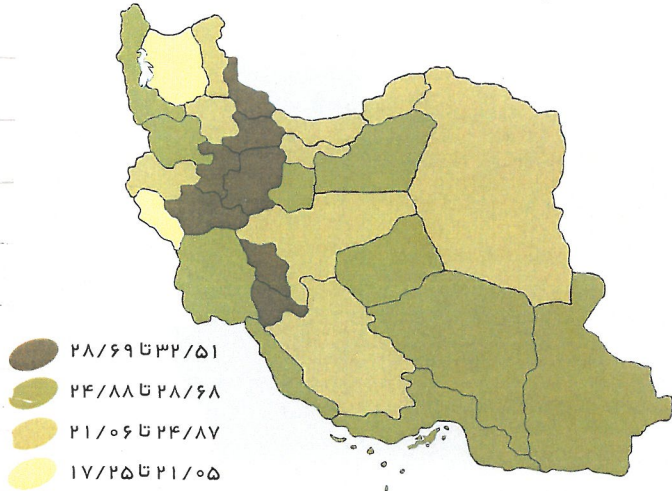
نمودار ۴-۶) درصد (نسبت و فاصله اطمینان) کودکان مبتلا به اسهال در دو هفته قبل از مطالعه بوده‌اند به تفکیک وضعیت و شرایط موجود در خانوار

جدول ۶-۶ توزیع کودکان زیر ۵ سال برحسب ابتلا به عفونت‌های حاد تنفسی (ARI) براساس ابتلا در دو هفته گذشته

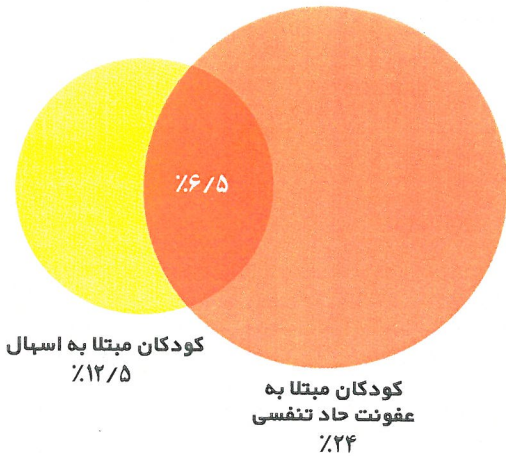
نقشه ۵-۶ درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به عفونت حاد تنفسی

طی دو هفته گذشته در مناطق روستایی

نمودار ۵-۶ درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال، عفونت حاد تنفسی و هر دو

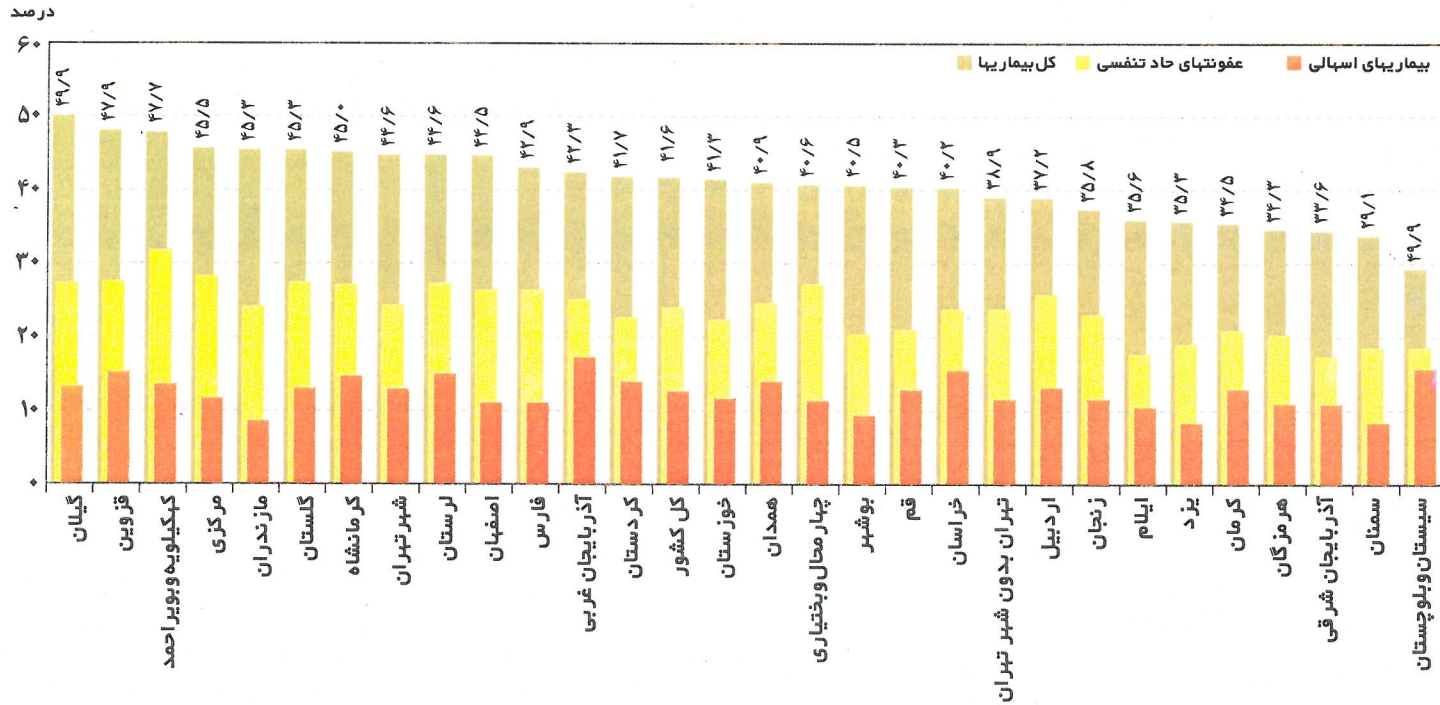
حاد تنفسی و هر دو

چالش‌ها

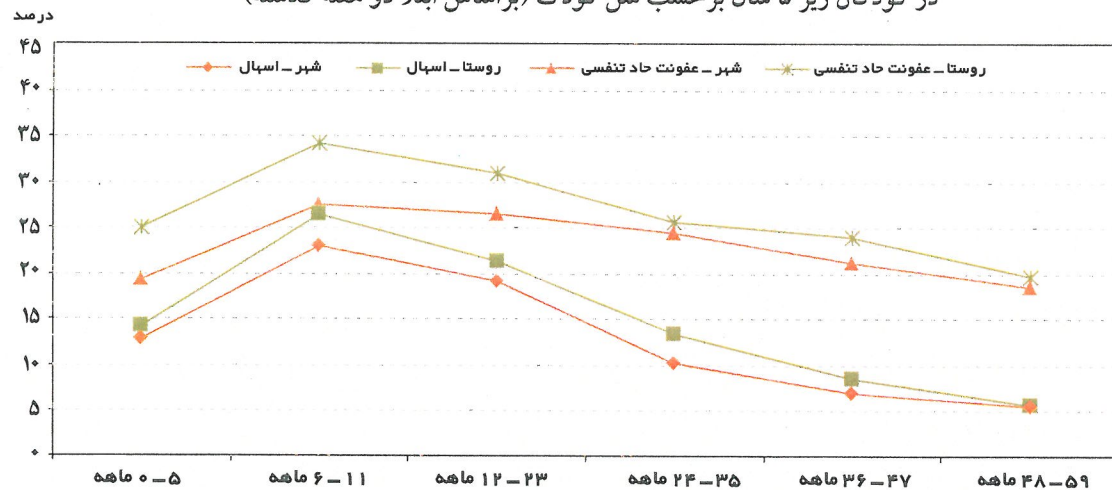
همزمانی ابتلا به اسهال در $\frac{1}{4}$ مبتلایان به ARI
همزمانی ابتلا به ARI در نصف مبتلایان به اسهال نگرش جامع به بیمار را می‌طلبد و نگرش علامتی به بیماری را رد می‌کند.

استان	کودکان مبتلا به عفونت حاد تنفسی									
	روستایی					شهر				
	روستا	شهر	نسبت از کل کودکان بیمار	درصد افراد مبتلا دارای نفس تند	درصد افراد مبتلا دارای نفس صدادار	درصد ابتلا به ARI	نسبت از کل کودکان بیمار	درصد افراد مبتلا دارای نفس تند	درصد افراد مبتلا دارای نفس صدادار	درصد ابتلا به ARI
کل کشور	۷/۵	۵/۲	۶۲/۴	۴۵/۰	۲۴/۴	۲۵/۹	۵۴/۸	۳۳/۲	۱۸/۳	۲۲/۸
مرکزی	۶/۹	۴/۳	۶۴/۲	۵۱/۹	۸/۷	۲۹/۰	۵۹/۸	۴۰/۰	۱۰/۹	۲۷/۴
گیلان	۷/۱	۵/۴	۵۸/۳	۳۳/۷	۱۶/۶	۲۹/۸	۵۰/۲	۲۳/۸	۱۰/۸	۲۴/۴
مازندران	۵/۰	۲/۳	۵۵/۸	۲۸/۴	۱۴/۲	۲۵/۴	۵۰/۰	۲۱/۸	۱۲/۹	۲۲/۵
آذربایجان شرقی	۵/۶	۳/۵	۵۴/۵	۵۱/۹	۳۸/۹	۱۸/۲	۴۸/۲	۳۵/۱	۲۸/۷	۱۶/۸
آذربایجان غربی	۹/۸	۷/۵	۶۲/۵	۴۴/۷	۱۸/۷	۲۴/۴	۵۶/۷	۳۶/۷	۲۲/۰	۲۵/۴
کرمانشاه	۹/۰	۷/۷	۶۱/۰	۶۰/۷	۳۳/۵	۲۷/۱	۵۹/۵	۴۲/۳	۲۰/۹	۲۷/۰
خوزستان	۶/۳	۴/۲	۵۸/۳	۴۵/۳	۳۱/۳	۲۲/۱	۵۱/۹	۲۲/۸	۱۶/۱	۲۲/۳
فارس	۵/۳	۴/۰	۶۶/۸	۳۳/۸	۱۷/۲	۲۸/۳	۵۷/۷	۳۴/۵	۹/۹	۲۵/۰
کرمان	۵/۹	۵/۱	۶۰/۱	۳۹/۷	۲۵/۳	۲۱/۹	۵۷/۷	۳۹/۹	۱۹/۶	۱۹/۸
خراسان	۸/۸	۷/۳	۶۰/۵	۴۸/۹	۲۸/۳	۲۵/۹	۵۷/۹	۲۹/۱	۱۵/۲	۲۲/۱
اصفهان	۶/۶	۵/۳	۶۱/۱	۳۵/۸	۲۰/۰	۲۸/۷	۵۸/۳	۳۱/۹	۱۸/۸	۲۵/۵
سیستان و بلوچستان	۱۲/۰	۵/۸	۷۰/۳	۴۵/۷	۳۱/۸	۲۱/۲	۵۴/۳	۳۰/۹	۲۸/۶	۱۵/۲
کردستان	۷/۵	۵/۳	۶۸/۴	۶۲/۴	۲۵/۲	۲۳/۹	۴۵/۲	۴۸/۴	۱۳/۷	۲۱/۳
همدان	۸/۳	۵/۸	۶۸/۹	۴۴/۸	۱۷/۸	۲۹/۴	۵۰/۹	۳۳/۶	۱۳/۳	۲۰/۰
چهارمحال و بختیاری	۷/۰	۶/۰	۷۵/۴	۴۷/۹	۲۲/۳	۳۱/۵	۵۶/۳	۳۲/۰	۷/۲	۲۲/۱
لرستان	۱۰/۲	۶/۳	۶۷/۹	۵۶/۷	۳۴/۹	۲۹/۳	۵۶/۱	۳۴/۴	۱۵/۳	۲۵/۶
ایلام	۳/۹	۳/۴	۵۳/۲	۴۸/۱	۳۲/۹	۱۷/۲	۴۶/۶	۴۱/۵	۲۰/۰	۱۷/۹
کهگیلویه و بویراحمد	۹/۷	۵/۸	۷۰/۸	۶۲/۴	۳۴/۰	۳۲/۵	۶۰/۵	۳۹/۸	۲۳/۶	۳۰/۵
بوشهر	۴/۶	۳/۸	۵۲/۹	۴۱/۳	۲۴/۴	۲۱/۳	۴۸/۲	۳۱/۸	۱۵/۳	۱۹/۶
زنجان	۷/۴	۴/۱	۷۱/۴	۴۵/۹	۲۳/۰	۲۷/۹	۵۰/۹	۲۹/۷	۱۶/۱	۱۸/۰
سمنان	۵/۱	۳/۵	۶۱/۳	۴۴/۷	۲۳/۴	۲۲/۶	۵۱/۹	۲۸/۱	۱۱/۵	۱۶/۷
یزد	۴/۴	۳/۵	۵۷/۳	۴۶/۵	۲۱/۹	۲۲/۱	۵۲/۰	۲۲/۹	۱۱/۹	۱۸/۰
هرمزگان	۶/۲	۲/۳	۶۲/۷	۵۱/۳	۳۵/۹	۲۲/۷	۵۲/۲	۳۴/۸	۲۷/۱	۱۶/۹
تهران بدون شهر تهران	۹/۱	۴/۴	۶۴/۱	۳۱/۷	۲۱/۳	۲۸/۲	۵۸/۳	۳۱/۹	۱۶/۷	۲۰/۷
اردبیل	۱۰/۵	۶/۰	۷۰/۸	۶۳/۲	۳۸/۸	۲۷/۸	۶۱/۶	۵۰/۳	۳۳/۵	۲۳/۷
قم	۶/۷	۵/۱	۶۴/۵	۴۶/۱	۲۲/۸	۲۴/۶	۵۰/۸	۳۸/۷	۲۳/۸	۲۰/۶
قزوین	۱۰/۹	۴/۷	۶۲/۳	۵۰/۰	۲۱/۲	۲۹/۱	۵۳/۸	۳۲/۷	۱۶/۰	۲۶/۳
گلستان	۶/۷	۶/۲	۶۱/۳	۵۰/۴	۱۸/۲	۲۶/۵	۵۸/۹	۳۱/۶	۱۳/۱	۲۸/۲
شهر تهران	۵/۴						۵۴/۲	۳۶/۵	۲۱/۷	۲۴/۲

نمودار ۶-۶) درصد ابتلا به هر نوع بیماری، بیماری‌های اسهالی و عفونت‌های حاد تنفسی در کودکان زیر ۵ سال (براساس ابتلا دو هفته گذشته)

نمودار ۷-۶) درصد ابتلا به بیماری‌های اسهالی و عفونت‌های حاد تنفسی در کودکان زیر ۵ سال برحسب سن کودک (براساس ابتلا دو هفته گذشته)

- به فرض اینکه زمانی که در آن مطالعه صورت گرفته از نظر فراوانی شیوع اسهال و ARI متوسطی برای طول سال باشد، می‌توان گفت که:
- هر کودک زیر پنج سال ایرانی در طول سال در مناطق:
 - شهری: ۳/۱ بار اسهال می‌گیرد
 - روستایی: ۳/۶ بار اسهال می‌گیرد
 - شهری: ۶ بار عفونت دستگاه تنفسی فوقانی می‌گیرد
 - روستایی: ۶/۸ بار عفونت دستگاه تنفسی فوقانی می‌گیرد
- فراوانی بروز اسهال و عفونت‌های تنفسی در کودکان سنین ۶ تا ۱۱ ماهه می‌باشد:
 - ۶/۴: بار ابتلا به اسهال در طول سال
 - ۷/۶: بار ابتلا به ARI در طول سال
- همزمانی شروع تغذیه تکمیلی، قطع تغذیه انحصاری با شیر مادر و فراوانی ابتلا به اسهال و عفونت‌های تنفسی در نیمه دوم سال اول زندگی، شیوع سوتغذیه در این سن را افزایش می‌دهد. طراحی یک برنامه ادغام‌یافته برای مقابله با تمام این عوامل یک ضرورت جدی است

جدول ۴) مراقبت از کودکان زیر ۵ سال در منزل در زمان ابتلا به اسهال و عفونت‌های حاد تنفسی (ARI)

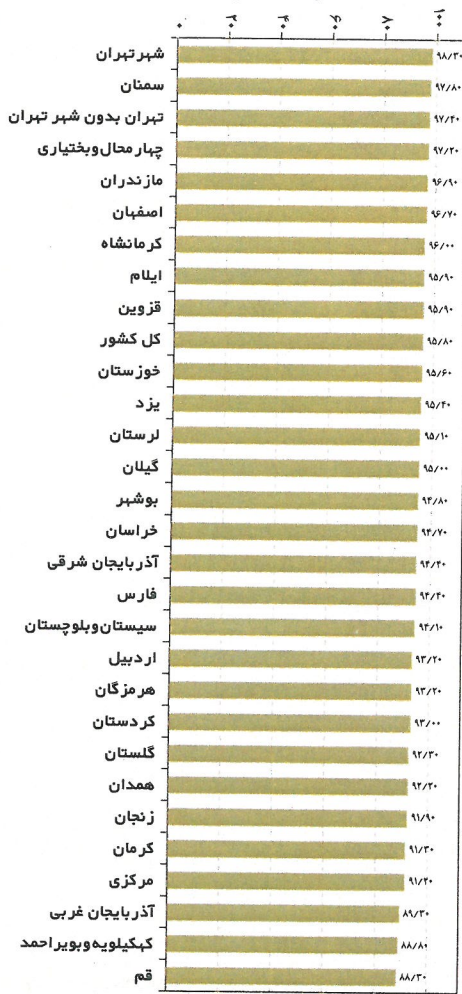
(۴۰۷)

درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال که نحوه مراقبت از آنها در منزل در طول بیماری صحیح* بوده است																		استان	
شیر مادر						آب و مایعات						غذا							مراقبت در کل
شهر		روستا		شهر		روستا		شهر		روستا		شهر		روستا		شهر			
۹۲/۹	۹۱/۹	۹۳/۶	۹۸/۰	۹۸/۱	۹۳/۵	۹۱/۸	۸۴/۴	۸۶/۸	۸۷/۲	۹۲/۰	۸۴/۵	۱۰۰/۰	۸۶/۰	۹۰/۵	۹۰/۴	۹۳/۱	۹۵/۲	کل کشور	
۹۲/۱	۹۰/۲	۹۳/۳	۹۸/۱	۹۷/۴	۹۳/۵	۹۱/۸	۸۴/۴	۸۶/۸	۸۷/۲	۹۲/۰	۸۴/۵	۱۰۰/۰	۸۶/۰	۹۰/۵	۹۰/۴	۹۳/۱	۹۵/۲	مرکزی	
۹۳/۹	۹۲/۹	۹۴/۶	۹۹/۴	۱۰۰/۰	۹۵/۶	۹۴/۳	۸۵/۲	۸۵/۰	۹۷/۵	۹۶/۰	۹۸/۶	۱۰۰/۰	۹۸/۵	۹۵/۸	۹۲/۶	۸۰/۰	۹۴/۶	گیلان	
۹۲/۸	۹۲/۹	۹۲/۷	۹۶/۵	۹۹/۱	۹۷/۲	۹۷/۴	۹۰/۱	۹۲/۲	۹۴/۰	۹۶/۷	۹۲/۱	۹۴/۶	۹۱/۷	۹۶/۶	۹۱/۹	۹۰/۹	۷۷/۸	مازندران	
۸۷/۴	۸۷/۷	۸۷/۲	۹۵/۷	۹۵/۱	۸۷/۵	۸۹/۷	۸۶/۳	۸۴/۶	۸۴/۷	۸۶/۱	۸۳/۶	۹۵/۷	۹۵/۷	۸۶/۵	۹۸/۰	۸۲/۵	۸۸/۲	آذربایجان شرقی	
۹۰/۳	۹۰/۳	۹۰/۴	۹۸/۷	۹۸/۱	۸۹/۱	۹۰/۳	۹۰/۱	۸۸/۷	۸۷/۸	۸۶/۶	۸۸/۸	۹۷/۵	۹۳/۴	۸۴/۰	۸۷/۲	۸۸/۰	۸۵/۲	آذربایجان غربی	
۹۴/۴	۹۴/۲	۹۴/۵	۹۷/۶	۹۶/۷	۹۳/۹	۹۳/۷	۹۵/۲	۸۴/۱	۹۰/۲	۹۳/۰	۸۸/۱	۹۵/۷	۹۴/۶	۹۳/۵	۹۳/۴	۹۰/۲	۸۲/۶	کرمانشاه	
۹۳/۷	۹۱/۹	۹۴/۸	۹۸/۹	۹۸/۹	۹۲/۹	۹۶/۸	۸۱/۵	۹۶/۲	۹۳/۷	۹۰/۶	۹۵/۹	۹۶/۰	۹۷/۷	۸۸/۷	۹۶/۹	۸۷/۷	۹۱/۱	خوزستان	
۹۵/۹	۹۴/۰	۹۷/۲	۹۹/۱	۹۸/۵	۸۹/۶	۹۶/۴	۸۷/۳	۸۲/۵	۹۳/۵	۸۹/۰	۹۶/۷	۹۷/۵	۹۴/۶	۸۸/۶	۹۵/۰	۸۶/۲	۹۳/۹	فارس	
۹۱/۴	۹۳/۳	۹۰/۲	۱۰۰/۰	۹۷/۷	۹۱/۲	۹۶/۴	۹۰/۲	۸۹/۰	۹۰/۷	۹۴/۸	۸۷/۸	۹۹/۱	۹۶/۴	۸۹/۱	۹۱/۰	۸۶/۲	۹۳/۹	کرمان	
۹۲/۶	۹۱/۴	۹۳/۴	۹۹/۵	۱۰۰/۰	۹۳/۰	۹۵/۸	۹۲/۵	۹۴/۰	۹۴/۰	۹۱/۷	۹۵/۷	۹۷/۸	۱۰۰/۰	۹۲/۵	۹۳/۳	۹۴/۰	۹۵/۸	خراسان	
۹۲/۰	۹۳/۷	۹۱/۰	۹۹/۴	۹۷/۶	۹۳/۳	۹۷/۷	۸۶/۱	۹۰/۰	۹۰/۵	۹۳/۸	۸۸/۱	۹۷/۳	۹۳/۹	۸۹/۷	۹۸/۱	۸۱/۶	۹۴/۷	اصفهان	
۹۱/۴	۸۹/۶	۹۲/۶	۹۵/۲	۹۸/۵	۸۴/۰	۹۳/۳	۷۸/۰	۷۶/۳	۸۹/۱	۹۰/۰	۸۸/۵	۹۴/۳	۹۲/۸	۸۸/۲	۹۰/۴	۷۷/۸	۸۳/۰	سیستان و بلوچستان	
۹۲/۰	۹۳/۳	۹۱/۱	۹۶/۹	۹۴/۲	۹۲/۶	۹۳/۵	۹۰/۰	۸۹/۷	۸۳/۸	۸۶/۶	۸۱/۸	۹۴/۰	۹۰/۴	۹۱/۴	۸۹/۸	۹۰/۹	۸۲/۱	کردستان	
۹۵/۰	۹۱/۳	۹۷/۳	۹۶/۶	۱۰۰/۰	۹۰/۵	۹۶/۴	۸۹/۲	۸۹/۸	۸۸/۶	۸۳/۹	۹۲/۰	۹۶/۶	۹۸/۵	۸۵/۰	۹۵/۸	۸۷/۰	۸۷/۵	همدان	
۹۳/۵	۹۳/۵	۹۳/۵	۹۸/۶	۹۸/۶	۹۴/۲	۹۰/۳	۷۷/۸	۹۰/۱	۹۳/۲	۹۲/۷	۹۳/۶	۹۹/۰	۹۸/۶	۹۴/۱	۹۵/۹	۷۷/۳	۹۵/۸	چهارمحال و بختیاری	
۹۳/۳	۹۳/۵	۹۳/۱	۹۸/۴	۹۸/۲	۹۱/۱	۹۳/۸	۸۰/۶	۷۷/۴	۹۰/۲	۸۹/۴	۹۰/۷	۹۵/۲	۹۶/۹	۹۰/۸	۹۲/۰	۸۲/۰	۸۰/۰	لرستان	
۹۴/۲	۸۹/۹	۹۷/۰	۹۶/۴	۹۹/۲	۹۴/۵	۹۴/۷	۹۰/۵	۷۹/۷	۹۲/۶	۹۱/۰	۹۳/۸	۹۶/۲	۹۷/۴	۹۲/۹	۹۴/۸	۹۳/۱	۸۸/۰	ایلام	
۹۱/۶	۸۸/۸	۹۳/۴	۹۴/۸	۹۶/۷	۷۸/۹	۸۹/۵	۶۴/۶	۷۶/۹	۸۶/۱	۸۱/۹	۸۹/۱	۹۰/۹	۹۲/۷	۷۹/۵	۹۰/۵	۷۳/۴	۷۳/۱	کهگیلویه و بویراحمد	
۹۴/۴	۹۳/۵	۹۴/۹	۹۸/۳	۹۸/۶	۹۳/۸	۹۸/۰	۸۷/۵	۸۹/۶	۹۱/۴	۹۰/۹	۹۱/۸	۹۶/۱	۹۵/۵	۸۵/۴	۹۸/۶	۹۱/۲	۸۷/۵	بوشهر	
۹۳/۳	۹۲/۲	۹۴/۱	۹۷/۰	۹۷/۲	۹۲/۳	۹۴/۶	۸۳/۰	۷۸/۲	۹۳/۳	۸۹/۷	۹۵/۹	۹۶/۸	۹۸/۵	۹۲/۱	۹۱/۵	۸۷/۳	۸۵/۷	زنجان	
۹۲/۹	۹۱/۵	۹۳/۸	۱۰۰/۰	۹۷/۷	۹۵/۳	۹۷/۸	۹۰/۰	۱۰۰/۰	۹۱/۲	۸۵/۷	۹۵/۲	۹۸/۱	۹۴/۹	۹۴/۶	۹۵/۱	۹۷/۲	۹۵/۸	سمنان	
۹۴/۰	۹۳/۹	۹۴/۱	۹۹/۱	۹۷/۲	۹۷/۲	۹۵/۵	۷۴/۲	۹۵/۰	۹۱/۷	۹۳/۲	۹۰/۶	۹۷/۴	۹۳/۶	۹۵/۲	۹۳/۹	۸۷/۹	۹۷/۳	یزد	
۹۵/۳	۹۴/۱	۹۶/۱	۹۶/۰	۹۹/۳	۸۷/۳	۹۱/۳	۷۹/۶	۷۷/۴	۹۷/۲	۹۷/۱	۹۷/۳	۹۵/۱	۱۰۰/۰	۸۹/۰	۹۵/۸	۸۰/۰	۸۳/۳	هرمزگان	
۹۲/۳	۹۲/۲	۹۲/۴	۹۸/۶	۹۸/۵	۹۶/۸	۹۷/۸	۹۰/۵	۸۷/۷	۹۱/۱	۹۱/۵	۹۰/۹	۹۸/۱	۹۶/۷	۹۶/۴	۹۵/۲	۹۵/۵	۸۶/۸	تهران بدون شهر تهران	
۸۹/۸	۹۰/۰	۸۹/۶	۹۴/۳	۹۶/۸	۸۶/۷	۹۱/۸	۸۴/۳	۸۸/۱	۸۷/۵	۸۳/۳	۹۰/۵	۹۱/۲	۹۶/۱	۹۰/۶	۹۲/۴	۸۳/۳	۹۴/۴	اردبیل	
۹۰/۸	۸۸/۶	۹۲/۳	۹۷/۲	۹۲/۹	۸۷/۰	۸۹/۰	۸۱/۰	۹۰/۴	۹۱/۴	۸۷/۳	۹۴/۳	۸۸/۶	۹۲/۷	۸۴/۹	۸۶/۴	۹۰/۰	۸۶/۹	قم	
۹۱/۶	۹۰/۹	۹۲/۰	۹۷/۸	۹۹/۳	۸۹/۶	۹۸/۰	۸۴/۰	۹۶/۹	۹۱/۱	۹۰/۹	۹۱/۳	۹۷/۲	۹۸/۶	۹۲/۰	۹۸/۶	۹۰/۳	۱۰۰/۰	قزوین	
۹۱/۳	۸۹/۱	۹۲/۷	۹۸/۷	۱۰۰/۰	۹۱/۲	۹۴/۲	۹۱/۰	۸۶/۸	۹۰/۱	۹۲/۵	۸۸/۴	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۹۲/۲	۸۸/۰	۸۹/۵	۹۰/۷	گلستان	
۹۶/۵		۹۶/۵		۹۸/۲		۹۹/۱		۸۵/۷	۹۰/۲		۹۰/۲		۹۳/۰		۹۸/۳		۸۶/۸	شهر تهران	

* مراقبت صحیح در منزل از کودکان مبتلا به اسهال یا عفونت حاد دستگاه تنفسی، فوقانی عبارت است از: افزایش شیر مادر و آب و مایعات بیش از گذشته، تداوم غذا در حد قبل

استان	درصد پوشش مایع درمانی خوراکی در مبتلایان به اسهال (ORT)		
	کل	شهر	روستا
کل کشور	۹۵/۸	۹۶/۴	۹۴/۶
مرکزی	۹۱/۲	۹۰/۷	۹۱/۸
گیلان	۹۵/۰	۹۴/۱	۹۵/۹
مازندران	۹۶/۹	۹۷/۳	۹۶/۶
آذربایجان شرقی	۹۴/۴	۹۸/۰	۸۷/۹
آذربایجان غربی	۸۹/۳	۹۰/۹	۸۷/۱
کرمانشاه	۹۶/۰	۹۷/۴	۹۳/۵
خوزستان	۹۵/۶	۹۶/۹	۹۳/۱
فارس	۹۴/۴	۹۶/۷	۹۰/۹
کرمان	۹۱/۳	۸۹/۴	۹۳/۶
خراسان	۹۴/۷	۹۶/۷	۹۱/۹
اصفهان	۹۶/۷	۹۸/۱	۹۲/۳
سیستان و بلوچستان	۹۴/۱	۹۴/۰	۹۴/۱
کردستان	۹۳/۰	۹۰/۸	۹۵/۷
همدان	۹۲/۲	۹۷/۲	۸۷/۰
چهارمحال و بختیاری	۹۷/۲	۹۷/۳	۹۷/۱
لرستان	۹۵/۱	۹۶/۰	۹۳/۹
ایلام	۹۵/۹	۹۷/۴	۹۴/۰
کهگیلویه و بویراحمد	۸۸/۸	۹۱/۸	۸۶/۸
بوشهر	۹۴/۸	۱۰۰/۰	۸۸/۲
زنجان	۹۱/۹	۹۱/۷	۹۲/۲
سمنان	۹۷/۸	۹۷/۶	۹۸/۳
یزد	۹۵/۴	۹۳/۹	۱۰۰/۰
هرمزگان	۹۳/۲	۹۷/۲	۹۰/۱
تهران بدون شهر تهران	۹۷/۴	۹۶/۸	۹۸/۲
اردبیل	۹۳/۲	۹۲/۴	۹۴/۰
قم	۸۸/۳	۸۸/۳	۸۷/۸
قزوین	۹۵/۹	۹۷/۳	۹۳/۹
گلستان	۹۲/۳	۸۹/۵	۹۴/۶
شهر تهران	۹۸/۳	۹۸/۳	

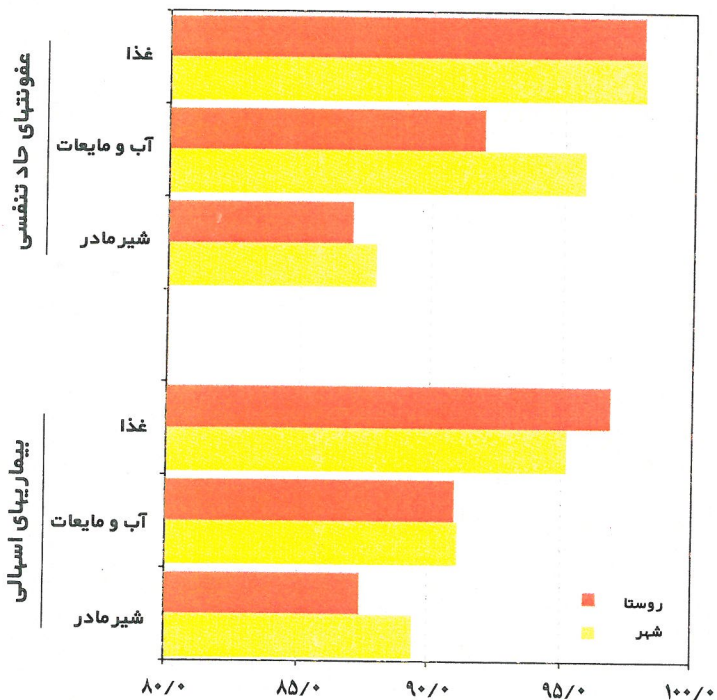
نمودار ۸-۶) درصد پوشش مایع درمانی خوراکی (ORT) در کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال

توجه به موقع و مناسب مادران به مایع درمانی خوراکی در منزل یکی از عوامل مؤثر در کاهش مرگ ناشی از اسهال در کودکان است.

کاهش بیماران بستری به دلیل اسهال در بیمارستان‌ها در فصول گرم سال نیز نشانه‌ای دیگر از این عمل مؤثر است.

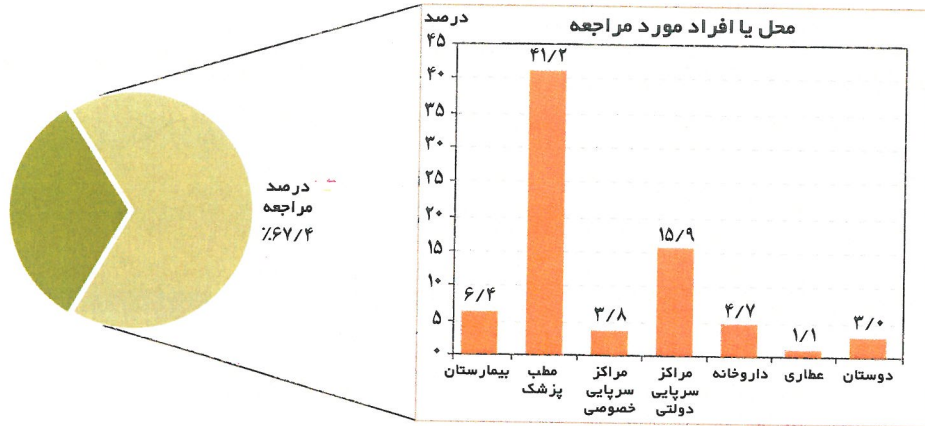
نمودار ۹-۶) درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به بیماری‌های اسهالی و عفونت‌های حاد تنفسی که هنگام ابتلا شیر مادر، آب و مایعات و غذا را در حد قبل یا بیشتر دریافت کرده‌اند

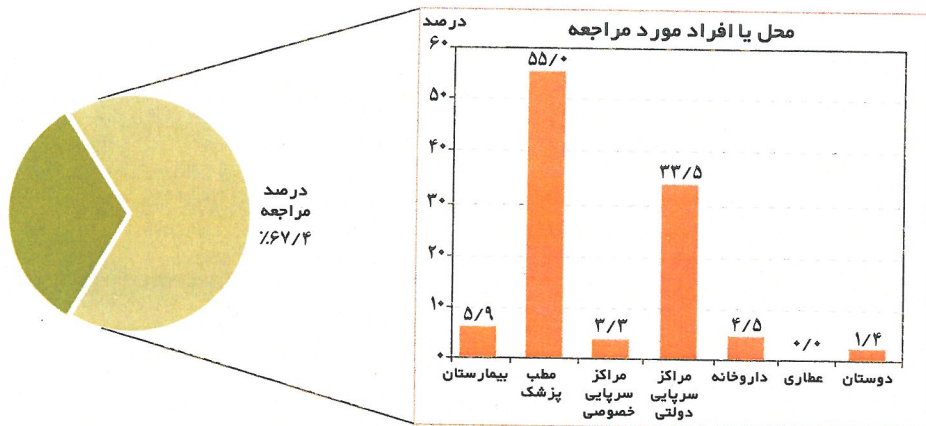
جدول ۹-۶) توزیع کودکان زیر ۵ سال مبتلا به بیماری اسهال و عفونت حاد تنفسی (ARI) بر حسب محل یا فردی که برای درمان کودک به آنها مراجعه شده و دارویی که برای درمان کودک استفاده شده است

کودکان مبتلا به بیماریهای اسهالی																				استان
درصد کودکان مبتلا بر حسب داروهای مورد استفاده										درصد کودکانی که برای درمان آنها به فرد یا محلی مراجعه شده بر حسب فرد یا محل مورد مراجعه										
جمع مراجعه	به بیمارستان	به مطب پزشک	کلینیکها یا مراکز بهداشتی دولتی	به داروخانه	به عطاری	آشنایان	دوستان و آشنایان	آنتی بیوتیک	داروهای شیمیایی	داروهای حاجکی	او آر اس ORS	جمع مراجعه	به بیمارستان	به مطب پزشک	کلینیکها یا مراکز بهداشتی دولتی	به داروخانه	به عطاری	آشنایان	دوستان و آشنایان	
۶۷/۴	۶/۴	۴۱/۲	۳/۸	۱۵/۹	۴/۷	۱/۱	۳/۰	۵۰/۸	۶۹/۰	۱۹/۷	۲۷/۷	۶۶/۳	۵/۹	۵۵/۰	۳/۳	۳۳/۵	۴/۵	۰/۰	۱/۴	کل کشور
۷۲/۱	۶/۵	۴۶/۳	۰/۰	۱۸/۴	۱/۰	۰/۰	۳/۰	۵۱/۰	۷۶/۶	۲۲/۱	۲۰/۵	۶۵/۵	۲/۱	۶۴/۴	۲/۵	۲۲/۸	۱۲/۴	۰/۰	۳/۱	مرکزی
۶۳/۹	۳/۵	۴۸/۰	۲/۱	۹/۶	۴/۲	۰/۰	۱/۴	۴۹/۲	۷۸/۵	۱۶/۰	۱۳/۱	۶۴/۲	۱۲/۷	۶۴/۶	۳/۴	۱۶/۵	۲۰/۲	۲/۳	۵/۹	گیلان
۷۰/۶	۹/۹	۴۹/۵	۱/۷	۱۳/۴	۱۲/۹	۱/۷	۳/۰	۵۹/۴	۸۱/۵	۱۹/۱	۳۵/۴	۶۳/۵	۶/۱	۵۳/۵	۷/۹	۲۳/۹	۶/۲	۰/۹	۳/۳	مازندران
۶۶/۴	۲/۸	۴۶/۱	۲/۷	۱۲/۰	۰/۳	۱/۵	۴/۳	۴۴/۱	۶۵/۲	۱۷/۵	۲۹/۹	۵۸/۴	۶/۹	۴۸/۲	۲/۵	۲۸/۳	۱۶/۳	۰/۹	۳/۱	آذربایجان شرقی
۵۸/۰	۵/۶	۳۲/۸	۰/۷	۱۵/۹	۵/۰	۰/۵	۱/۲	۳۶/۹	۶۵/۶	۱۵/۹	۲۹/۰	۶۳/۳	۴/۶	۵۴/۹	۱/۵	۱۱/۳	۰/۲	۴/۲	۲/۸	آذربایجان غربی
۶۶/۷	۶/۸	۳۹/۹	۱/۶	۱۶/۷	۷/۹	۰/۵	۳/۵	۴۷/۹	۶۹/۶	۱۹/۳	۳۰/۷	۶۸/۴	۵/۹	۶۳/۵	۹/۰	۲۱/۴	۸/۴	۰/۳	۱/۸	کرمانشاه
۵۹/۸	۵/۶	۳۶/۱	۵/۸	۱۳/۵	۵/۱	۰/۰	۱/۱	۴۲/۰	۶۴/۴	۱۱/۵	۲۴/۰	۷۱/۱	۶/۰	۶۲/۲	۲/۳	۲۵/۱	۸/۳	۵/۱	۲/۸	خوزستان
۷۰/۰	۷/۸	۴۱/۸	۱/۹	۱۷/۱	۵/۶	۳/۳	۲/۳	۵۹/۵	۶۸/۹	۴۰/۴	۲۶/۱	۶۵/۹	۱۰/۴	۵۹/۹	۱/۰	۱۹/۹	۹/۴	۲/۸	۳/۱	فارس
۶۶/۰	۹/۱	۴۳/۳	۲/۱	۱۱/۴	۴/۴	۰/۰	۵/۲	۵۰/۵	۶۸/۶	۲۵/۱	۳۱/۵	۷۰/۶	۳/۷	۵۹/۱	۳/۱	۳۱/۳	۱۴/۰	۲/۱	۳/۰	کرمان
۶۵/۹	۴/۲	۳۸/۷	۳/۰	۱۸/۶	۶/۱	۱/۵	۵/۰	۴۵/۸	۷۰/۹	۲۸/۱	۲۹/۵	۷۴/۲	۶/۲	۶۳/۱	۵/۰	۲۴/۶	۶/۱	۱/۹	۲/۴	خراسان
۶۳/۴	۷/۵	۳۹/۸	۳/۸	۱۲/۲	۵/۰	۲/۲	۲/۲	۴۶/۰	۶۳/۲	۲۲/۶	۲۵/۵	۷۲/۴	۱۰/۲	۳۹/۸	۱/۵	۴۰/۲	۹/۷	۳/۳	۳/۲	اصفهان
۶۹/۸	۶/۶	۲۹/۹	۱/۲	۲۷/۴	۵/۸	۳/۵	۳/۰	۵۵/۶	۵۹/۴	۲۴/۷	۴۱/۰	۶۰/۱	۷/۴	۳۶/۵	۲/۶	۴۵/۲	۹/۶	۱/۶	۴/۶	سیستان و بلوچستان
۶۱/۹	۶/۰	۲۵/۲	۱/۰	۳۱/۴	۲/۹	۰/۵	۴/۱	۴۳/۸	۴۹/۴	۷/۷	۳۸/۰	۶۵/۴	۸/۸	۵۷/۶	۴/۶	۳۰/۱	۵/۷	۲/۱	۱/۲	کردستان
۷۱/۴	۸/۱	۳۸/۱	۶/۳	۲۰/۰	۴/۷	۰/۷	۲/۰	۵۸/۵	۶۷/۶	۱۷/۹	۳۴/۷	۷۴/۸	۳/۸	۵۳/۸	۱/۵	۳۴/۳	۹/۳	۱/۳	۴/۰	همدان
۷۷/۶	۶/۴	۴۲/۱	۲/۷	۲۵/۲	۴/۶	۱/۵	۴/۱	۵۵/۴	۷۴/۳	۱۹/۴	۳۳/۷	۶۹/۹	۸/۷	۶۰/۳	۰/۴	۲۶/۰	۱۱/۳	۰/۹	۳/۳	چهارمحال و بختیاری
۷۲/۱	۹/۰	۴۵/۵	۰/۰	۱۸/۷	۵/۳	۰/۰	۱/۱	۵۵/۲	۶۱/۵	۱۰/۸	۳۷/۹	۶۵/۷	۱۱/۹	۵۷/۴	۵/۹	۲۹/۷	۱۵/۳	۱/۱	۰/۰	لرستان
۶۷/۲	۸/۷	۴۴/۳	۱/۹	۱۷/۹	۱۲/۶	۰/۰	۱/۷	۴۹/۰	۶۴/۵	۱۹/۰	۳۴/۳	۵۹/۳	۵/۲	۴۸/۳	۴/۳	۳۶/۷	۱۰/۳	۱/۵	۷/۴	ایلام
۵۷/۱	۴/۹	۲۹/۱	۳/۶	۱۸/۱	۵/۴	۲/۱	۶/۱	۴۱/۵	۵۱/۳	۲۷/۷	۲۴/۳	۷۲/۶	۶/۶	۶۵/۲	۳/۰	۲۵/۸	۷/۱	۲/۸	۲/۵	کهگیلویه و بویراحمد
۷۵/۰	۴/۳	۵۱/۹	۰/۸	۲۱/۵	۴/۳	۱/۵	۲/۰	۵۵/۴	۷۱/۱	۲۳/۸	۲۹/۴	۶۳/۶	۴/۲	۴۸/۶	۱/۰	۳۵/۳	۵/۷	۲/۹	۷/۵	بوشهر
۶۵/۸	۱/۶	۳۶/۶	۰/۷	۲۱/۱	۴/۳	۱/۶	۸/۹	۳۸/۰	۶۸/۸	۱۵/۴	۱۶/۵	۸۲/۳	۱۴/۰	۵۲/۸	۱/۴	۳۴/۷	۲/۸	۰/۰	۱/۷	زنجان
۷۶/۰	۱۱/۸	۳۸/۶	۳/۳	۲۹/۴	۰/۵	۱/۶	۴/۳	۵۶/۸	۷۷/۷	۱۷/۴	۳۱/۷	۷۷/۵	۱۲/۷	۵۵/۳	۰/۸	۲۶/۷	۲۶/۷	۷/۲	۳/۰	سمنان
۷۳/۹	۱۲/۵	۵۰/۴	۰/۰	۱۷/۳	۱۸/۶	۲/۸	۱/۴	۶۰/۶	۶۸/۰	۳۶/۰	۲۳/۸	۷۰/۵	۶/۹	۵۶/۹	۴/۰	۲۶/۲	۴/۷	۰/۷	۲/۳	یزد
۷۱/۲	۸/۳	۳۸/۴	۳/۹	۱۴/۳	۵/۱	۰/۰	۳/۳	۴۹/۸	۶۷/۷	۱۸/۶	۲۴/۴	۶۹/۶	۶/۰	۷۱/۵	۴/۸	۱۴/۰	۴/۰	۰/۸	۳/۴	هرمزگان
۶۸/۰	۶/۸	۴۷/۶	۴/۷	۹/۶	۱/۶	۰/۳	۱/۳	۵۳/۹	۶۹/۳	۱۳/۹	۲۷/۵	۵۹/۸	۷/۰	۵۵/۱	۱/۲	۲۴/۳	۱۲/۹	۲/۱	۳/۸	تهران بدون شهر تهران
۶۲/۶	۵/۵	۳۶/۵	۰/۶	۱۲/۸	۷/۳	۱/۷	۳/۲	۴۹/۴	۷۱/۷	۸/۸	۲۱/۰	۷۰/۶	۱۴/۳	۷۰/۲	۱/۵	۱۹/۶	۰/۲	۰/۰	۰/۸	اردبیل
۶۶/۲	۱۱/۹	۴۳/۱	۱/۸	۱۵/۷	۰/۲	۰/۰	۳/۱	۵۷/۶	۷۵/۷	۱۶/۶	۲۵/۷	۶۶/۱	۴/۵	۶۶/۷	۱/۰	۲۴/۰	۷/۹	۰/۹	۳/۱	قم
۷۲/۴	۶/۳	۴۷/۱	۲/۵	۱۵/۳	۴/۹	۰/۷	۴/۶	۴۵/۸	۷۶/۱	۲۰/۲	۲۷/۸	۵۹/۵	۳/۸	۶۰/۵	۲/۵	۲۴/۲	۹/۶	۳/۲	۲/۶	قزوین
۶۳/۸	۳/۶	۳۶/۷	۱/۹	۱۳/۱	۷/۵	۲/۰	۰/۸	۵۵/۹	۷۰/۸	۸/۵	۱۹/۹	۷۸/۳	۴/۴	۶۸/۹	۵/۶	۲۱/۱	۳/۳	۰/۰	۲/۲	گلستان
۷۲/۱	۶/۶	۴۱/۰	۱۱/۵	۱۶/۴	۱/۶	۰/۰	۳/۳	۵۷/۴	۷۰/۵	۱۴/۸	۲۶/۲	۶۹/۱	۶/۳	۶۰/۴	۳/۸	۲۵/۴	۸/۹	۱/۵	۳/۰	شهر تهران

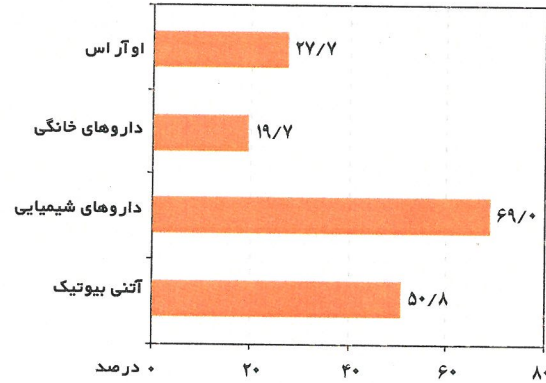
نمودار ۱۱-۶) درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال که برای درمان آنها به فرد یا محلی مراجعه شده است برحسب محل یا فرد مورد مراجعه

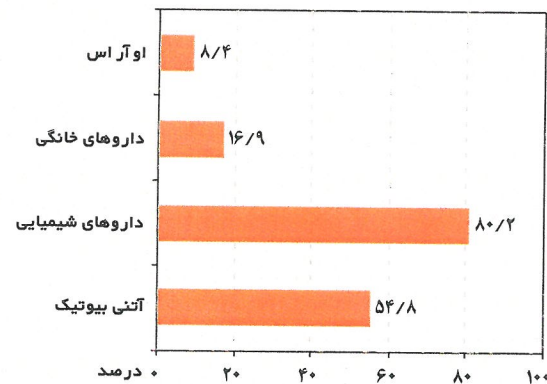
نمودار ۱۳-۶) درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به عفونت حاد تنفسی که برای درمان آنها به فرد یا محلی مراجعه شده است برحسب محل یا فرد مورد مراجعه

نمودار ۱۰-۶) درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به اسهال که در هنگام ابتلا به آنها دارو داده شده است برحسب نوع دارو

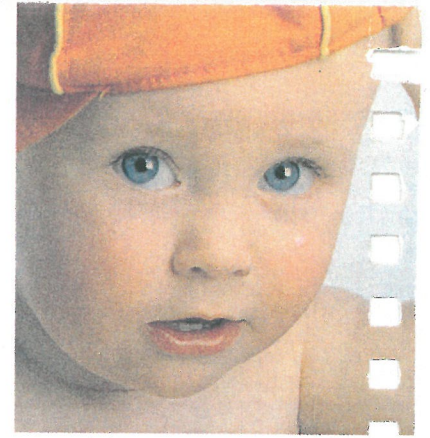
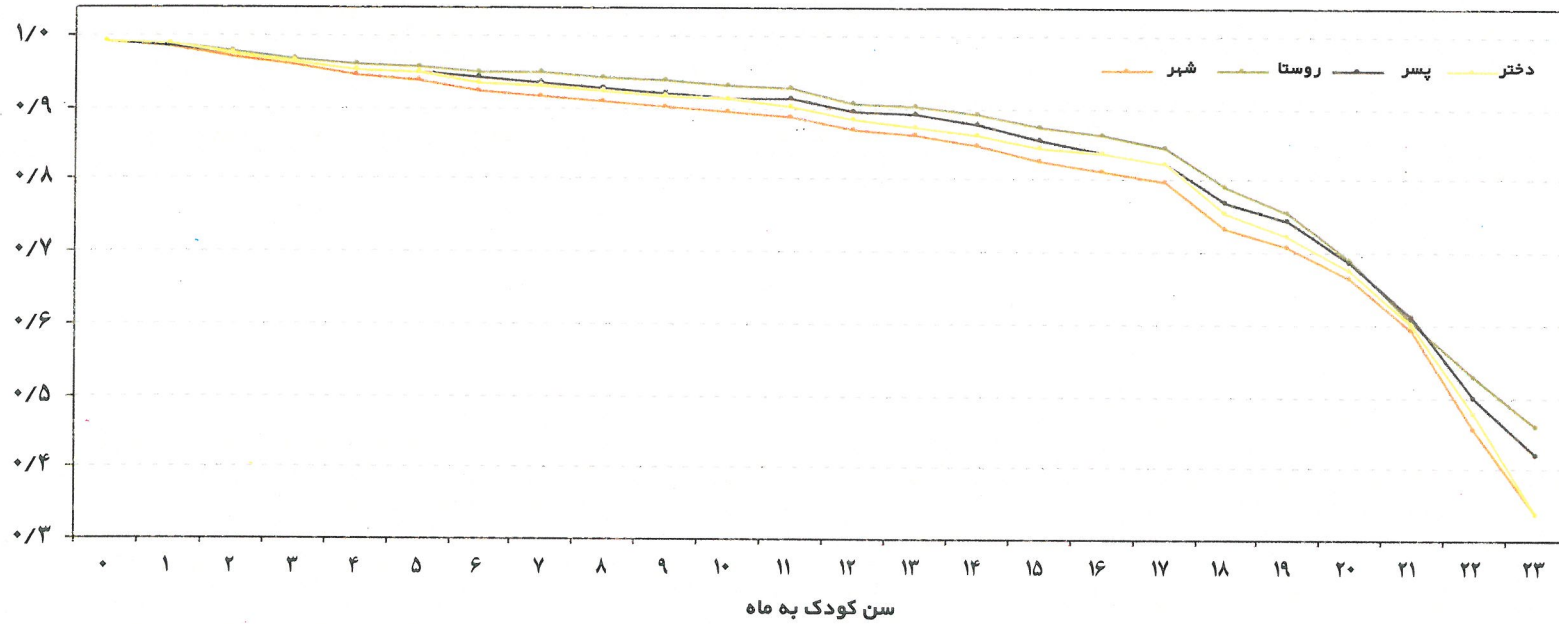

نمودار ۱۲-۶) درصد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به عفونت حاد تنفسی که در هنگام ابتلا به آنها دارو داده شده است برحسب نوع دارو

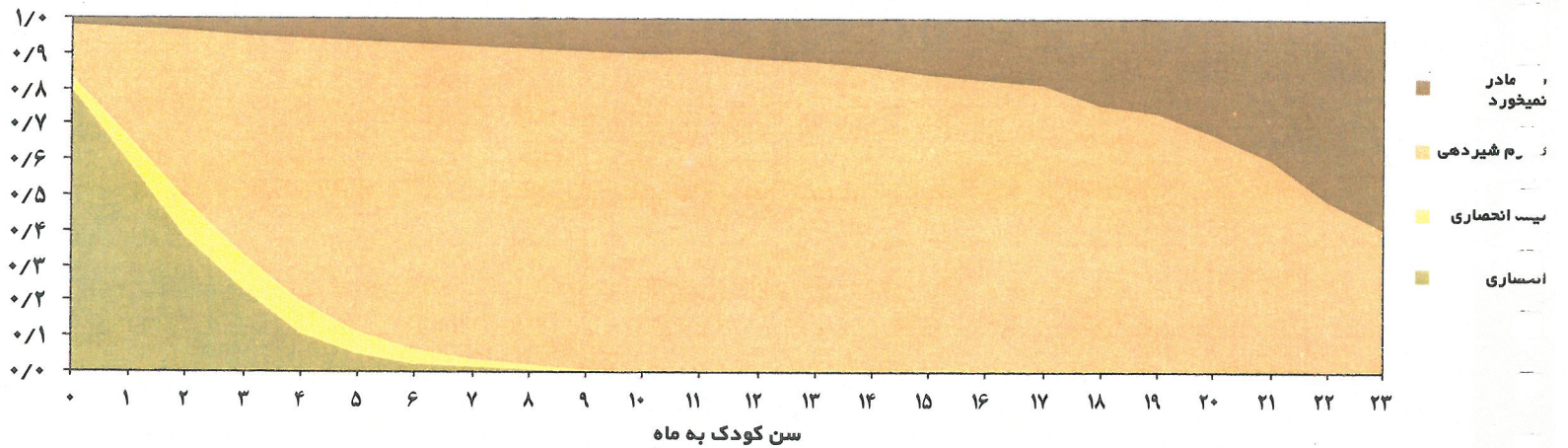

درصد کودکان مبتلا بر حسب داروهای مورد استفاده			
آنتی بیوتیک	داروهای شیمیایی	داروهای خانگی	اوآراس ORS
۵۴/۸	۸۰/۲	۱۶/۹	۸/۴
۵۳/۴	۸۶/۹	۱۸/۲	۴/۳
۵۱/۵	۸۲/۹	۱۲/۰	۳/۹
۵۸/۰	۸۵/۸	۸/۵	۴/۲
۵۲/۹	۷۶/۵	۱۷/۴	۸/۸
۴۰/۷	۷۵/۲	۱۲/۹	۱۰/۵
۵۱/۲	۷۳/۹	۱۴/۳	۹/۹
۴۷/۰	۷۶/۱	۱۴/۰	۷/۵
۵۴/۷	۸۴/۰	۲۸/۴	۵/۰
۵۱/۹	۷۳/۲	۳۰/۵	۹/۶
۵۳/۶	۸۳/۳	۲۵/۸	۱۱/۲
۵۵/۲	۸۰/۳	۱۷/۳	۶/۹
۶۲/۶	۷۳/۲	۲۱/۱	۲۲/۴
۴۴/۳	۶۲/۴	۶/۹	۱۱/۴
۵۶/۲	۷۴/۶	۱۴/۶	۱۱/۲
۵۲/۵	۸۰/۶	۲۰/۸	۸/۶
۵۳/۷	۷۱/۱	۸/۱	۱۲/۶
۵۶/۳	۷۰/۷	۱۵/۹	۷/۲
۴۵/۵	۶۰/۷	۱۹/۳	۷/۲
۵۹/۴	۸۱/۸	۱۸/۵	۶/۱
۴۲/۹	۷۸/۴	۸/۹	۴/۶
۶۲/۲	۹۰/۹	۲۱/۴	۷/۹
۶۲/۹	۷۳/۸	۳۸/۲	۵/۳
۶۰/۰	۷۶/۲	۱۶/۹	۵/۷
۵۳/۳	۸۲/۱	۱۲/۰	۷/۷
۵۲/۱	۷۲/۳	۷/۹	۷/۳
۶۶/۵	۸۱/۰	۱۲/۱	۸/۹
۴۸/۲	۸۴/۶	۱۳/۸	۷/۶
۵۴/۴	۷۶/۳	۸/۰	۵/۸
۶۵/۲	۸۸/۷	۱۴/۸	۹/۶

نمودار ۱۴-۶) احتمال تداوم تغذیه با شیر مادر تا دو سالگی در کودکانی که شیر مادر برای آنها شروع شده است

نمودار ۱۵-۶) احتمال تداوم تغذیه با شیر مادر تا ۲۴ ماهگی در کودکان زیر دو سال بر حسب وضعیت تغذیه با شیر مادر

چالش‌ها

- عملکرد مادران شیرده در تداوم شیردهی، در سطح کشور، از وضعیت خوبی برخوردار است. گرچه این عملکرد از فاصله ۱۸ ماهگی تا ۲۴ ماهگی تضعیف می‌شود.
- حمایت مادران شیرده در خانواده، محل کار و جامعه سبب تداوم و پایداری این موفقیت میشود.

درصد تغذیه انحصاری با شیر مادر در				درصد تغذیه نیمه انحصاری با شیر مادر تا				درصد تغذیه انحصاری با شیر مادر تا				استان
کودکان زیر ۶ ماه		کودکان زیر ۴ ماه		شش ماهگی	پنج ماهگی	چهار ماهگی	سه ماهگی	شش ماهگی	پنج ماهگی	چهار ماهگی	سه ماهگی	
روستا	شهر	روستا	شهر									
۴۸/۳	۴۱/۷	۵۷/۲	۵۱/۱	۵۵/۶	۶۰/۶	۶۳/۰	۶۵/۵	۴۴/۱	۴۹/۵	۵۳/۳	۵۸/۱	کل کشور
۴۱/۸	۳۶/۷	۵۴/۳	۵۱/۲	۴۹/۰	۵۳/۵	۶۰/۲	۶۰/۸	۳۸/۸	۴۳/۷	۵۲/۵	۵۳/۶	مرکزی
۷۸/۰	۳۶/۵	۸۷/۹	۵۴/۸	۶۷/۳	۷۰/۱	۷۴/۹	۷۸/۸	۵۷/۸	۶۴/۱	۷۱/۸	۷۷/۰	گیلان
۶۳/۸	۵۴/۱	۷۶/۹	۶۱/۴	۶۸/۳	۶۹/۵	۷۴/۱	۷۱/۸	۵۹/۲	۶۴/۶	۶۹/۵	۷۰/۵	مازندران
۵۸/۱	۵۱/۵	۷۲/۶	۵۹/۵	۶۱/۴	۶۶/۰	۶۹/۶	۷۴/۴	۵۳/۹	۵۹/۳	۶۴/۲	۷۱/۰	آذربایجان شرقی
۶۱/۸	۵۵/۴	۷۰/۴	۶۲/۰	۶۳/۹	۷۱/۰	۷۱/۴	۷۳/۵	۵۸/۱	۶۴/۹	۶۵/۶	۷۲/۰	آذربایجان غربی
۵۴/۸	۴۷/۴	۷۰/۲	۶۳/۲	۵۹/۰	۶۶/۲	۷۴/۰	۸۰/۰	۵۰/۰	۵۷/۸	۶۵/۶	۷۷/۵	کرمانشاه
۲۰/۹	۲۸/۸	۲۶/۷	۳۹/۳	۶۰/۱	۶۶/۶	۷۱/۹	۷۳/۲	۲۶/۱	۳۱/۵	۳۵/۱	۳۹/۹	خوزستان
۳۸/۱	۴۸/۹	۴۱/۳	۵۶/۳	۵۳/۵	۵۴/۹	۵۸/۲	۵۶/۲	۴۴/۶	۴۶/۴	۵۰/۳	۵۰/۲	فارس
۳۴/۳	۳۵/۵	۳۴/۸	۴۸/۹	۵۵/۲	۵۷/۸	۵۶/۶	۵۶/۱	۳۵/۰	۴۰/۲	۴۲/۴	۴۴/۶	کرمان
۴۹/۴	۴۵/۱	۵۳/۷	۵۷/۷	۵۳/۵	۶۰/۱	۶۰/۱	۶۱/۷	۴۶/۹	۵۳/۸	۵۶/۰	۵۹/۲	خراسان
۶۰/۰	۳۸/۸	۷۱/۴	۵۱/۶	۶۱/۰	۶۹/۲	۷۵/۶	۷۷/۹	۴۴/۰	۵۰/۰	۵۶/۵	۶۱/۵	اصفهان
۳۸/۷	۳۹/۰	۴۶/۲	۵۰/۰	۵۷/۸	۶۲/۰	۶۵/۹	۶۶/۳	۳۸/۸	۴۳/۱	۴۷/۹	۵۱/۱	سیستان و بلوچستان
۴۷/۰	۵۸/۵	۶۲/۵	۷۲/۷	۶۷/۲	۷۲/۳	۷۶/۳	۷۸/۱	۵۳/۳	۶۲/۳	۶۸/۲	۷۱/۹	کردستان
۴۲/۷	۳۵/۶	۴۹/۱	۴۵/۲	۴۵/۲	۴۶/۷	۵۱/۵	۶۰/۰	۳۹/۰	۴۱/۶	۴۷/۱	۵۵/۲	همدان
۳۶/۶	۳۵/۱	۵۲/۱	۴۸/۹	۵۱/۲	۵۷/۸	۶۳/۲	۶۷/۲	۳۵/۹	۴۳/۰	۵۰/۶	۵۷/۰	چهارمحال و بختیاری
۴۴/۴	۴۲/۴	۵۶/۸	۶۱/۰	۵۵/۶	۶۵/۱	۶۸/۲	۷۲/۴	۴۳/۳	۵۴/۴	۵۹/۲	۶۸/۰	لرستان
۵۵/۶	۵۳/۸	۶۵/۱	۶۶/۷	۷۱/۲	۷۸/۱	۷۷/۹	۸۰/۸	۵۴/۶	۶۵/۵	۶۶/۰	۷۱/۲	ایلام
۴۸/۰	۵۱/۳	۶۶/۷	۶۲/۰	۵۸/۵	۶۳/۹	۶۹/۳	۶۸/۹	۴۹/۳	۵۸/۸	۶۴/۸	۶۲/۹	کهگیلویه و بویراحمد
۳۵/۸	۳۹/۰	۴۰/۷	۴۹/۲	۵۵/۳	۵۹/۵	۶۲/۱	۶۵/۱	۳۷/۶	۴۲/۵	۴۵/۵	۴۷/۷	بوشهر
۴۲/۳	۳۳/۹	۵۸/۷	۴۱/۷	۵۲/۳	۵۹/۳	۶۰/۷	۶۲/۳	۳۸/۰	۴۴/۹	۵۰/۱	۵۵/۶	زنجان
۵۵/۲	۴۷/۴	۶۰/۵	۵۲/۹	۵۸/۵	۶۳/۶	۶۳/۸	۶۲/۴	۴۹/۸	۵۲/۹	۵۵/۳	۵۴/۵	سمنان
۳۶/۶	۲۱/۳	۴۶/۲	۲۹/۸	۴۷/۵	۵۱/۴	۵۷/۸	۵۷/۶	۲۵/۱	۲۸/۴	۳۴/۰	۳۲/۸	یزد
۲۱/۴	۲۸/۲	۳۱/۳	۳۳/۹	۵۲/۳	۵۵/۷	۵۹/۲	۶۲/۲	۲۴/۴	۲۸/۳	۳۲/۴	۳۷/۲	هرمزگان
۳۸/۰	۳۹/۴	۴۳/۸	۴۵/۰	۴۸/۳	۵۱/۱	۵۰/۰	۴۹/۴	۳۸/۸	۴۰/۴	۴۴/۵	۴۵/۰	تهران بدون شهر تهران
۶۶/۲	۶۰/۳	۷۳/۹	۷۲/۰	۷۰/۹	۷۵/۴	۷۹/۲	۸۲/۳	۶۳/۲	۶۹/۶	۷۲/۹	۷۷/۵	اردبیل
۳۶/۴	۳۹/۸	۵۱/۴	۴۷/۰	۵۴/۵	۵۸/۹	۶۲/۱	۶۹/۸	۳۹/۴	۴۴/۹	۴۷/۴	۵۵/۵	قم
۴۷/۲	۳۵/۹	۶۰/۴	۴۷/۷	۴۸/۶	۵۵/۰	۵۶/۵	۵۷/۶	۴۰/۶	۴۸/۳	۵۳/۰	۵۴/۶	قزوین
۵۰/۶	۵۲/۶	۶۲/۱	۵۸/۶	۶۵/۱	۷۱/۳	۷۴/۱	۷۹/۸	۵۱/۵	۵۷/۴	۶۰/۵	۶۹/۹	گلستان
	۳۸/۱		۴۲/۹	۴۲/۹	۴۸/۶	۴۶/۴	۵۲/۴	۳۸/۱	۴۲/۹	۴۲/۹	۵۲/۴	شهر تهران

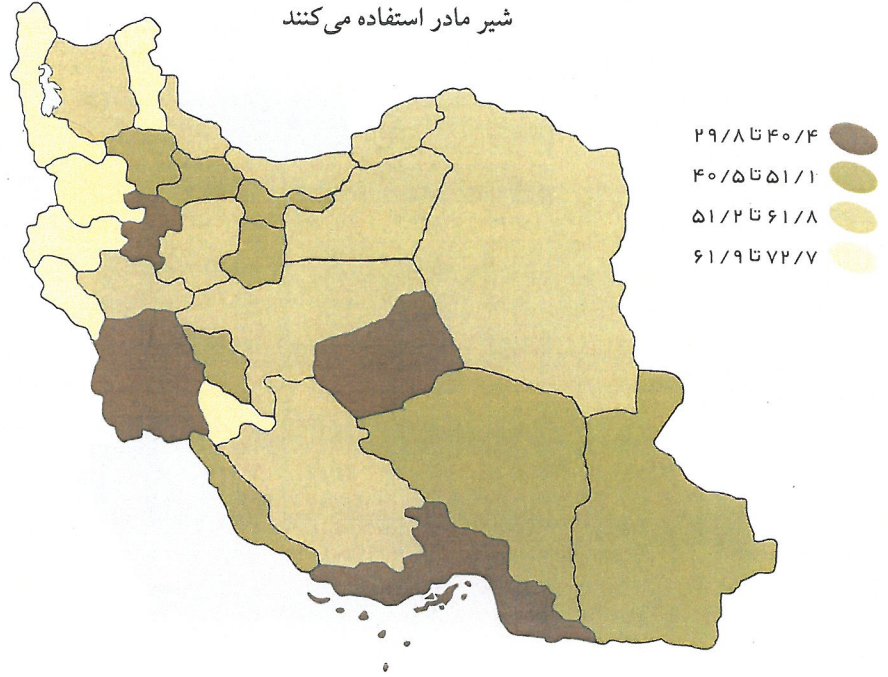
نزدیک نیمی از کودکان قبل از ۴ ماهگی تغذیه غیرانحصاری با شیر مادر را شروع می‌کنند. در استان هایی که این عملکرد نادرست مشاهده می‌شود چندان تفاوتی بین شهر و روستا وجود ندارد.

هنوز آگاهی‌های مادران از ضرورت و اهمیت تغذیه انحصاری با شیر مادر هنوز به یک رفتار پایدار تبدیل نشده است.

حل این مشکل نیازمند

- ❖ افزایش آگاهی عمومی خانواده ها است
- ❖ بالا بردن دانش تخصصی پزشکان و سایر گروه‌های پیرایشکی است
- ❖ فراهم آوردن شرایطی برای مادران که بتوانند تغذیه انحصاری کودک را ادامه دهند.

نقشه ۶-۶ درصدی از کودکان زیر ۴ ماه شهری که از تغذیه انحصاری با شیر مادر استفاده می‌کنند

نقشه ۶-۷ درصدی از کودکان زیر ۴ ماه روستایی که از تغذیه انحصاری با شیر مادر استفاده می‌کنند

جدول ۱۲-۶) درصد استفاده از داروهای ویتامینی (مولتی ویتامین، قطره A+D، قطره آهن دار)، شیر مصنوعی و شیر دام در کودکان زیر یک سال و شیشه پستانک در کودکان زیر ۲ سال

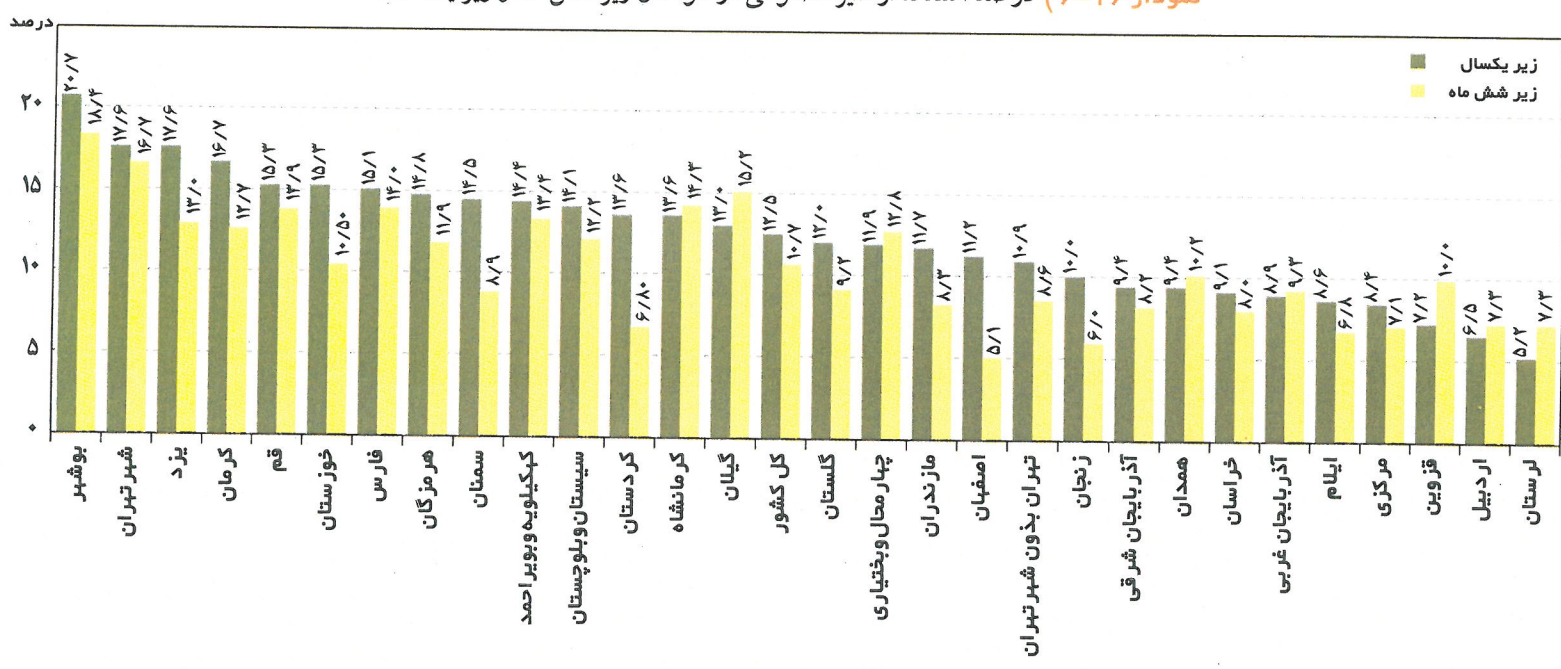
استان	درصد استفاده از داروهای ویتامینی در کودکان				درصد استفاده از شیر مصنوعی در کودکان				درصد استفاده از شیشه پستانک در کودکان زیر ۲ سال						
	زیر شش ماه		زیر یک سال		زیر شش ماه		زیر یک سال		زیر شش ماه		زیر یک سال				
	شهر	روستا	شهر	روستا	شهر	روستا	شهر	روستا	شهر	روستا	شهر	روستا			
کل کشور	۵۰/۰	۳۶/۵	۴۹/۹	۳۹/۰	۲/۷	۴/۷	۸/۵	۱۰/۶	۱۲/۳	۷/۸	۱۴/۴	۹/۱	۲۶/۷	۲۹/۸	۲۱/۳
مرکزی	۵۳/۳	۵۶/۴	۵۸/۲	۵۳/۶	۱/۷	۷/۳	۴/۹	۱۱/۸	۸/۳	۵/۵	۹/۸	۶/۴	۲۱/۰	۲۳/۶	۱۷/۴
گیلان	۶۱/۵	۷۴/۰	۶۱/۶	۶۷/۴	۱/۹	۰/۰	۹/۳	۱۰/۹	۲۵/۰	۶/۰	۲۰/۹	۵/۴	۲۶/۲	۳۴/۷	۱۸/۰
مازندران	۵۷/۴	۴۸/۳	۵۴/۶	۵۵/۶	۳/۳	۱/۷	۱۰/۲	۸/۹	۹/۸	۶/۹	۱۳/۹	۹/۶	۲۲/۱	۲۵/۶	۱۹/۰
آذربایجان شرقی	۶۸/۲	۵۰/۰	۶۶/۴	۴۸/۴	۴/۵	۸/۱	۱۱/۸	۱۵/۴	۱۲/۱	۱/۲	۱۲/۶	۳/۷	۲۹/۰	۳۴/۵	۱۹/۱
آذربایجان غربی	۴۴/۶	۴۰/۹	۴۶/۰	۴۶/۳	۶/۸	۱۰/۰	۱۰/۷	۱۶/۲	۸/۱	۱۰/۹	۷/۳	۱۱/۱	۲۸/۰	۳۱/۳	۲۳/۵
کرمانشاه	۴۷/۴	۳۲/۹	۴۲/۳	۳۶/۹	۵/۳	۱/۴	۶/۳	۱۱/۳	۱۷/۵	۸/۲	۱۶/۲	۸/۸	۲۳/۳	۲۶/۲	۱۷/۸
خوزستان	۴۸/۸	۲۲/۴	۴۷/۴	۲۳/۲	۲/۵	۸/۲	۸/۶	۱۵/۷	۱۱/۳	۹/۰	۱۷/۷	۱۰/۴	۲۵/۲	۲۵/۳	۲۵/۰
فارس	۴۰/۴	۲۸/۶	۴۱/۵	۳۷/۰	۲/۱	۰/۰	۴/۷	۲/۷	۱۴/۹	۱۲/۷	۱۶/۰	۱۳/۷	۲۸/۵	۲۹/۷	۲۶/۷
کرمان	۴۷/۴	۲۳/۹	۴۰/۵	۲۷/۷	۱/۳	۴/۵	۸/۹	۱۳/۸	۱۸/۴	۶/۰	۲۲/۸	۹/۴	۲۸/۶	۳۵/۴	۲۰/۶
خراسان	۴۶/۳	۱۶/۹	۴۷/۷	۲۱/۱	۱/۲	۲/۴	۷/۳	۹/۹	۸/۵	۷/۲	۹/۹	۸/۱	۲۸/۱	۳۲/۱	۲۲/۷
اصفهان	۴۶/۹	۵۰/۹	۵۱/۹	۵۳/۸	۲/۰	۱/۸	۱۰/۴	۹/۴	۶/۱	۱/۸	۱۳/۲	۵/۱	۲۶/۹	۲۹/۶	۱۸/۸
سیستان و بلوچستان	۱۹/۹	۱۶/۹	۲۴/۳	۲۳/۰	۳/۷	۲/۴	۷/۱	۶/۷	۱۰/۳	۱۳/۷	۱۱/۹	۱۶/۰	۲۱/۷	۲۲/۵	۲۱/۱
کردستان	۴۹/۲	۳۳/۳	۵۴/۹	۳۸/۵	۰/۰	۹/۱	۹/۰	۱۱/۹	۶/۲	۷/۶	۱۵/۰	۱۱/۹	۲۳/۱	۲۳/۷	۲۲/۲
همدان	۴۰/۰	۲۵/۳	۴۱/۷	۳۲/۱	۴/۴	۸/۰	۱۴/۶	۸/۲	۱۱/۱	۱۳/۴	۱۲/۲	۱۱/۹	۲۸/۱	۳۱/۱	۲۴/۹
چهارمحال و بختیاری	۶۳/۵	۵۴/۹	۶۰/۰	۵۵/۱	۲/۷	۱۲/۲	۱۱/۹	۲۱/۱	۱۱/۹	۱۲/۲	۱۲/۲	۱۱/۹	۲۱/۴	۲۱/۵	۲۱/۴
لرستان	۳۴/۸	۳۴/۷	۴۰/۶	۳۲/۸	۶/۱	۸/۳	۷/۵	۱۴/۱	۷/۶	۶/۹	۴/۵	۶/۲	۱۶/۱	۱۷/۱	۱۴/۸
ایلام	۶۷/۳	۳۷/۵	۵۰/۴	۳۷/۳	۰/۰	۲/۸	۹/۲	۹/۶	۷/۷	۵/۶	۱۰/۶	۶/۰	۱۵/۵	۱۸/۱	۱۲/۰
کهگیلویه و بویراحمد	۲۴/۴	۱۴/۳	۳۲/۲	۱۸/۹	۱/۳	۲/۰	۴/۷	۵/۸	۱۶/۷	۱۱/۲	۱۷/۰	۱۲/۶	۱۸/۰	۱۸/۷	۱۷/۵
بوشهر	۳۶/۶	۳۴/۶	۳۹/۴	۳۲/۶	۰/۰	۰/۰	۱/۲	۳/۹	۲۳/۲	۱۲/۳	۲۴/۸	۱۵/۵	۳۴/۶	۳۸/۸	۲۹/۳
زنجان	۴۵/۸	۳۸/۰	۴۶/۰	۳۲/۵	۵/۱	۵/۶	۹/۷	۱۱/۰	۵/۱	۷/۰	۵/۱	۱۰/۴	۱۸/۵	۲۲/۲	۱۴/۷
سمنان	۶۱/۴	۵۶/۹	۶۱/۱	۵۶/۹	۳/۵	۱/۷	۱۱/۱	۶/۹	۱۰/۵	۵/۲	۱۸/۳	۶/۰	۲۵/۸	۳۰/۰	۱۶/۳
یزد	۴۰/۰	۵۳/۷	۴۳/۸	۵۳/۰	۱/۳	۹/۸	۶/۹	۹/۶	۱۲/۵	۱۴/۶	۱۶/۷	۲۰/۵	۳۷/۵	۳۷/۶	۳۷/۴
هرمزگان	۳۴/۶	۳۳/۷	۳۵/۵	۲۸/۶	۱/۳	۲/۰	۱/۹	۵/۱	۱۱/۵	۱۲/۲	۱۳/۵	۱۵/۸	۲۱/۳	۲۰/۴	۲۱/۹
تهران بدون شهر تهران	۳۹/۴	۴۳/۰	۴۵/۳	۴۶/۷	۳/۰	۷/۶	۷/۰	۸/۳	۷/۶	۱۰/۱	۱۳/۳	۷/۲	۲۸/۵	۲۹/۹	۲۶/۳
اردبیل	۵۷/۴	۴۱/۹	۵۳/۲	۴۰/۶	۲/۹	۱۰/۸	۸/۱	۱۸/۳	۱۰/۳	۴/۱	۷/۳	۵/۷	۱۴/۷	۱۷/۰	۱۲/۳
قم	۴۵/۵	۳۶/۴	۴۴/۷	۴۳/۸	۳/۴	۱/۸	۹/۰	۶/۳	۱۴/۸	۵/۵	۱۶/۰	۹/۴	۳۰/۲	۳۰/۸	۲۴/۹
قزوین	۳۱/۳	۲۰/۸	۳۸/۳	۲۶/۷	۴/۲	۴/۲	۱۰/۲	۷/۴	۱۴/۱	۴/۲	۸/۶	۵/۲	۲۱/۸	۲۴/۶	۱۸/۰
گلستان	۵۰/۰	۲۷/۱	۴۵/۶	۳۰/۶	۱/۳	۸/۲	۱۰/۳	۱۳/۹	۱۱/۸	۷/۱	۱۶/۲	۸/۶	۲۰/۱	۲۵/۲	۱۵/۹
شهر تهران	۵۹/۵	۵۵/۳	۵۵/۲	۵۵/۲	۲/۴	۸/۲	۸/۲	۸/۲	۱۶/۷	۱۶/۷	۱۷/۶	۳۳/۳	۳۳/۳	۳۳/۳	۳۳/۳

علی رغم اینکه مکمل های دارویی جزو اقلام ضروری در خانه های بهداشت است که بایستی به کودکان زیر ۲ سال تجویز شوند، اختلاف قابل ملاحظه شهر و روستا در دریافت این خدمت غیر قابل چشم پوشی است.

مصرف بالای شیر مصنوعی در استان های بوشهر، شهر تهران، یزد، کرمان، قم و نیازمند مداخله جدی در افزایش آگاهی و بهبود عملکرد مادران و ارتقای حمایت های اجتماعی در جهت استفاده از شیر مادر است.

نمودار ۱۶-۶) درصد استفاده از شیر مصنوعی در کودکان زیر شش ماه و زیر یک سال

نمودار ۱۷-۶) درصد استفاده از شیشه پستانک در کودکان زیر دو سال

